No. 44222

Latvia and Georgia

Agreement between the Government of the Republic of Latvia and the Government of Georgia for the promotion and reciprocal protection of investments. Tbilisi, 5 October 2005

Entry into force: 5 March 2006 by notification, in accordance with article 17

Authentic texts: English, Georgian and Latvian

Registration with the Secretariat of the United Nations: Latvia, 15 August 2007

Lettonie et Géorgie

Accord entre le Gouvernement de la République de Lettonie et le Gouvernement de la Géorgie relatif à la promotion et à la protection réciproque des investissements. Tbilissi, 5 octobre 2005

Entrée en vigueur : 5 mars 2006 par notification, conformément à l'article 17

Textes authentiques : anglais, géorgien et letton

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies: Lettonie, 15 août 2007

[ENGLISH TEXT – TEXTE ANGLAIS]

AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF LATVIA AND THE GOVERNMENT OF GEORGIA FOR THE PROMO-TION AND RECIPROCAL PROTECTION OF INVESTMENTS

The Government of the Republic of Latvia and the Government of Georgia, hereinafter refereed as the "Contracting Parties",

Recognising the need to protect investments of the investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party on a non-discriminatory basis;

Desiring to promote greater economic cooperation between them, with respect to investments by nationals and companies of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party;

Recognising that agreement on the treatment to be accorded to such investments will stimulate the flow of private capital and the economic development of the Contracting Parties;

Agreeing that a stable framework for investments will contribute to maximising the effective utilisation of economic resources and improve living standards; and

Having resolved to conclude an Agreement concerning the promotion and protection of investments:

Have agreed as follows:

Article 1. Definitions

For the purpose of this Agreement:

- 1. The term "investment" means every kind of asset invested by investors of one Contracting Party in accordance with the laws and regulations of the other Contracting Party in the territory of the latter, and in particularly, though not exclusively, includes:
- (a) movable and immovable property and related property rights, such as leases, mortgages, liens, pledges, usufructs and similar rights;
  - (b) shares, stocks, debentures and any other form of participation in a company;
  - (c) claims to money or to any performance under contract having an economic value;
- (d) intellectual property rights, including copyrights, trademarks, patents, industrial designs and technical processes, know-how, trade secrets, trade names and goodwill;
- (e) business concessions conferred by law or under contract, including concessions to search for, cultivate, extract or exploit natural resources.

Any alteration of the form in which assets are invested or reinvested shall not affect their character as an investment provided that such alteration is in accordance with the laws and regulations of the Contracting Party in whose territory the investment was made.

2. The term "investor" shall mean any natural or legal person who invests in the territory of the other Contracting Party.

- (a) In respect of the Republic of Latvia:
  - (i) "natural person" means citizens of Latvia as well as persons permanently residing in Latvia who are not citizens of Latvia or any other state but who are entitled, under the laws and regulations of the Republic of Latvia, to receive a non-citizen's passport;
  - (ii) "legal person" means companies, associations and establishments, which are incorporated or constituted in accordance with the laws and regulations of the Republic of Latvia.
- (b) In respect of Georgia:
  - (i) any "natural person" who is a national of Georgia;
  - (ii) any "legal entity", established or registered in accordance with the legislation of Georgia.
- 3. The term "returns" means the amounts yielded by an investment and, in particular, profits, interests, capital gains, dividends, royalties, licence fees and other fees.
  - 4. The term "territory" means:
- (a) in respect of the Republic of Latvia: the land territory, internal waters and territorial sea of the Republic of Latvia and the airspace above it, as well as the maritime zones beyond the territorial sea, including the seabed and subsoil, over which the Republic of Latvia exercises sovereign rights or jurisdiction in accordance with its national laws in force and international law, for the purpose of exploration and exploitation of the natural resources of such areas:
- (b) in respect of Georgia: the territory recognized by the international community within the state borders of Georgia, including land territory, internal waters and territorial sea, the airspace above them, in respect of which Georgia exercises its sovereignty, as well the exclusive economic zone and continental shelf adjacent to its territorial sea in respect of which Georgia May exercise its sovereign rights in accordance with the international law for the purpose of exploration.

Article 2. Promotion and Protection of Investments

- 1. Each Contracting Party shall encourage and create favourable conditions for investors of the other Contracting Party to make investments in its territory and shall admit such investments in accordance with its laws and regulations.
- 2. Each Contracting Party shall in its territory accord to investments and returns of investments of investors of the other Contracting Party fair and equitable treatment and full and constant protection and security.
- 3. Neither Contracting Party shall in its territory impair by unreasonable, discriminatory or arbitrary measures the expansion, management, maintenance, use, enjoyment and sale or other disposal of investments of investors of the other Contracting Party.

Article 3. National and Most-Favoured-Nation Treatment

- 1. Each Contracting Party shall accord to investments of investors of the other Contracting Party, treatment no less favourable than that it accords to investments of its own investors or investors of third State, whichever is more favourable.
- 2. Each Contracting Party shall accord to investors of the other Contracting Party, treatment no less favourable than the treatment it accords to its own investors and investors of any third State with respect to expansion, management, maintenance, use, enjoyment and sale or other disposal of investments, whichever is more favourable.

Article 4. Exemptions

No provision of this Agreement shall be construed as to oblige a Contracting Party to extend to the investors of the other Contracting Party and to their investments and returns of investments the present or future benefit of any treatment, preference or privilege resulting from:

- (a) any membership in a free trade area, customs union, monetary union, common market and any international agreement resulting in such unions or similar institutions;
  - (b) any international agreement or arrangement relating wholly or mainly to taxation.

Article 5. Expropriation and Compensation

- 1. A Contracting Party shall not expropriate or nationalise directly or indirectly an investment of an investor of the other Contracting Party or take any measures having equivalent effect (hereinafter referred to as expropriation) except:
  - (a) for a public purpose;
  - (b) in a specific and non-discriminatory manner;
  - (c) in accordance with due process of law; and
- (d) on payment of prompt, adequate and effective compensation in accordance with paragraphs 2 and 3 of this Article.
  - 2. Compensation shall:
- (a) be paid without delay. In case of delay any exchange rate loss arising from this delay shall be borne by the host country;
- (b) be equivalent to the fair market value of the expropriated investment immediately before the expropriation occurred. The fair market value shall not reflect any change in value occurring because the expropriation had become publicly known earlier;
  - (c) be fully realizable and freely transferable;
- (d) include interest at a commercial rate established on a market basis for the currency of payment from the date of expropriation until the date of actual payment.
- 3. An investor of a Contracting Party which claims to be affected by expropriation by the other Contracting Party shall have the right to prompt review of its case, including the valuation of its investment and the payment of compensation in accordance with the provisions of this Article, by a judicial authority or another competent and independent authority of the latter Contracting Party.

Article 6. Compensation for Losses

- 1. An investor of a Contracting Party who has suffered a loss relating to its investment in the territory of the other Contracting Party due to war or to other armed conflict, state of national emergency, revolution, insurrection, civil disturbance or any other similar event in the territory of the latter Contracting Party, shall be accorded by the latter Contracting Party treatment, as regards restitution, indemnification, compensation or any other settlement, no less favourable than that which it accords to its own investors or to investors of any third State, whichever is more favourable to the investor.
- 2. An investor of a Contracting Party who in any of the events referred to in paragraph 1 suffers loss resulting from:
- (a) requisitioning of its investment or part thereof by the forces or authorities of the other Contracting Party, or
- (b) destruction of its investment or part thereof by the forces or authorities of the other Contracting Party, which was not required by the necessity of the situation, shall in any case be accorded by the latter Contracting Party restitution or compensation which in either case shall be prompt, adequate and effective and, with respect to compensation, shall be in accordance with paragraphs 2 and 3 of Article 5.

Article 7. Transfers

- 1. Each Contracting Party shall, subject to its laws and regulations, ensure to investors of the other Contracting Party the transfer of their investments and transfer payments related to investments. Such payments shall include in particular, though not exclusively:
  - (a) the initial capital and additional amounts to maintain or increase an investment;
  - (b) returns;
  - (c) proceeds obtained from the total or partial sale or liquidation of investments;
  - (d) payments made under a contract, including a loan payment;
  - (e) compensation payable pursuant to Articles 5 and 6 of this Agreement;
  - (f) payments arising out of a dispute;
- (g) earnings and other remuneration of personnel engaged from abroad and working in connection with an investment.
- 2. Each Contracting Party shall further ensure that the transfers referred to in paragraph 1 of this Article shall be made in a freely convertible currency and at the prevailing market rate of exchange applicable within the Contracting Party accepting the investments and on the date of transfer
- 3. In the absence of a market for foreign exchange, the rate to be used shall be the most recent exchange rate for the conversions of currencies into Special Drawing Rights.
- 4. Notwithstanding paragraphs 1, 2 and 3 of this Article, a Contracting Party May prevent a transfer through the equitable, nondiscriminatory, and good faith application of its laws relating to:
  - (a) bankruptcy, insolvency, or the protection of the rights of creditors;

- (b) issuing, trading, or dealing in securities, futures, options, or derivatives;
- (c) criminal or penal offenses;
- (d) financial reporting or record keeping of transfers when necessary to assist law enforcement or financial regulatory authorities; or
- (e) ensuring compliance with orders or judgements in judicial or administrative proceedings.

Article 8. Subrogation

- 1. If a Contracting Party or its designated agency makes payment to its own investors under a guarantee it has accorded in respect of an investment in the territory of the other Contracting Party, the latter Contracting Party shall recognize:
- (a) the assignment, whether under the law or pursuant to a legal transaction in that country, of any right or claim by the investor to the former Contracting Party or its designated agency; as well as,
- (b) that the former Contracting Party or its designated agency is entitled by virtue of subrogation to exercise the rights and enforce the claims of that investor and shall assume the obligations related to the investment.
- 2. The subrogated rights or claims shall not exceed the original rights or claims of the investor

Article 9. Disputes between an Investor and a Contracting Party

- 1. Any legal dispute between an investor of one Contracting Party and the other Contracting Party in connection with an investment in the territory of the other Contracting Party shall, as far as possible, be settled amicably through negotiations between the parties to the dispute.
- 2. If the dispute has not been settled within three (3) months from the date on which it was raised in writing, the dispute may, at the choice of the investor, be submitted:
- (a) to the competent courts of the Contracting Party in whose territory the investment is made; or
- (b) to any ad hoc arbitration tribunal which unless otherwise agreed on by the parties to the dispute, is to be established under the Arbitration Rules of the United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL); or
- (c) to arbitration under the International Centre for Settlement of Investment Disputes (ICSID), established pursuant to the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States, opened for signature at Washington on 18 March 1965 (hereinafter referred to as the "Centre"), provided that both the disputing Contracting Party and the Contracting Party of the investor are parties to the ICSD Convention; or
- (d) to arbitration under the Additional Facility of the Centre, provided that either the disputing Contracting Party or the Contracting Party of the investor is a party the ICSID Convention

- 3. An investor who has submitted the dispute to a national court May nevertheless have recourse to one of the arbitral tribunals mentioned in paragraphs 2 (b) to (d) of this Article if, before a judgment has been delivered on the subject matter by a national court, the investor declares not to pursue the case any longer through national proceedings and withdraws the case.
- 4. Neither of the Contracting Parties, which is a party to a dispute, can raise an objection, at any phase of the arbitration procedure or of the execution of an arbitral award, on account of the fact that the investor, which is the other party to the dispute, has received an indemnification covering a part or the whole of its losses by virtue of an insurance.
- 5. The arbitral tribunal established under this Article shall reach its decision on the basis of national laws and regulations of the Contracting Party, which is a party to the dispute, provisions of this Agreement, as well as applicable rules of international law.
- 6. The arbitration award shall be final and binding upon both parties to the dispute. Both Contracting Parties shall commit themselves to the enforcement of the award.

Article 10. Settlement of Disputes between the Contracting Parties

- 1. Disputes between the Contracting Parties concerning the interpretation or application of this Agreement shall, as far as possible, be settled amicably through diplomatic channels
- 2. If the dispute cannot be thus settled within three (3) months, it shall upon the request of either Contracting Party, be submitted to an Arbitral Tribunal in accordance with the provisions of this Article.
- 3. The Arbitral Tribunal shall be constituted for each individual case in the following way. Within two (2) months of the receipt of the request for arbitration, each Contracting Party shall appoint one member of the Tribunal. These two members shall then select a national of a third State who on approval of the two Contracting Parties shall be appointed Chairman of the Tribunal (hereinafter referred to as the "Chairman"). The Chairman shall be appointed within two (2) months from the date of appointment of the other two members.
- 4. If within the periods specified in paragraph 3 of this Article the necessary appointments have not been made, a request May be made to the President of the International Court of Justice to make the appointments. If he happens to be a national of either Contracting Party, or if he is otherwise prevented from discharging the said function, the Vice-President shall be invited to make the appointments. If the Vice-President also happens to be a national of either Contracting Party or is prevented from discharging the said function, the member of the International Court of Justice next in seniority who is not a national of either Contracting Party shall be invited to make the appointments.
- 5. The Arbitral Tribunal shall reach its decision by a majority of votes. Such decision shall be binding. Each Contracting Party shall bear the cost of its own arbitrator and its representation in the arbitral proceedings; the cost of the Chairman and the remaining costs shall be borne in equal parts by the both Contracting Parties. The Arbitral Tribunal may, however, decide that a higher proportion of the costs shall be borne by one of the two Contracting Parties and this award shall be binding on both Contracting Parties. The Arbitral Tribunal shall determine its own procedure.

Article 11. Application of Other Rules and special commitments

- 1. Where a matter is governed simultaneously both by this Agreement and by another international agreement to which both Contracting Parties are parties, nothing in this Agreement shall prevent either Contracting Party or any of its investors who own investments in the territory of the other Contracting Party from taking advantage of whichever rules are more favourable to his case.
- 2. If the treatment to be accorded by one Contracting Party to investments of investors of the other Contracting Party in accordance with its laws and regulations or other specific provisions of contract is more favourable than that accorded by this Agreement, the more favourable shall be accorded.

Article 12. Applicability of this Agreement

This Agreement shall apply to investments made in the territory of one of the Contracting Parties in accordance with its laws and regulations by investors of the other Contracting Party prior to as well as after the entry into force of this Agreement, but shall not apply to any dispute concerning an investment which arose, or any claim which was settled before its entry into force.

Article 13. General exceptions

- 1. Nothing in this Agreement shall be construed as preventing a Contracting Party from taking any action necessary for the protection of its essential security interests in time of war or armed conflict, or other emergency in international relations.
- 2. Provided that such measures are not applied in an arbitrary or unjustifiable manner, or do not constitute a disguised restriction on international trade or investment, nothing in this Agreement shall be construed to prevent a Contracting Party from adopting or maintaining measures, including environmental measures:
  - (a) necessary for the maintenance of public order;
  - (b) necessary to protect human, animal or plant life or health.
- 3. The provisions of this Article shall not apply to Article 5, Article 6 or paragraph 1(e) of Article 7 of this Agreement.

Article 14. Transparency

- 1. Each Contracting Party shall promptly publish, or otherwise make publicly available, its laws, regulations, procedures and administrative rulings and judicial decisions of general application as well as international agreements which May affect the investments of investors of the other Contracting Party in the territory of the former Contracting Party.
- 2. Nothing in this Agreement shall require a Contracting Party to furnish or allow access to any confidential or proprietary information, including information concerning particular investors or investments, the disclosure of which would impede law enforce-

ment or be contrary to its laws protecting confidentiality or prejudice legitimate commercial interests of particular investors.

Article 15. Consultations

The Contracting Parties shall, at the request of either Contracting Party, hold consultations for the purpose of reviewing the implementation of this Agreement and studying any issue that May arise from this Agreement. Such consultations shall be held between the competent authorities of the Contracting Parties in a place and at a time agreed on through diplomatic channels.

Article 16. Changes and Amendments

The provisions of this Agreement May be changed and amended by written mutual agreement of the Contracting Parties. Any change and amendment of this Agreement will enter into force after the Contracting Parties have notified in writing each other on the completion of the internal legal procedures necessary for this purpose. All changes and amendments received by this way shall constitute an integral part of this Agreement.

Article 17. Concluding Provisions

- 1. The Contracting Parties shall notify each other in writing of the completion of internal procedures necessary for the entry into force of this Agreement. The Agreement shall enter into force on the thirtieth day following the date of receipt of the last notification.
- 2. This Agreement shall remain in force for a period of ten (10) years and shall thereafter remain in force on the same terms until either Contracting Party notifies the other in writing of its intention to terminate the Agreement in twelve (12) months.
- 3. In respect of investments made prior to the termination of this Agreement, the provisions of Articles 1 to 15 of this Agreement shall continue to be effective for a period of ten years from the date of termination.

In Witness Whereof the undersigned, duly authorized thereto by respective Governments, have signed this Agreement.

Done in duplicate at Tbilisi, this 5th day of October 2005, in the Latvian, Georgian and English languages, all texts being equally authentic. In case of any divergence of interpretation, the English text shall prevail.

For the Government of the Republic of Latvia:

ARTURS KRIŠJĀNIS KARIŅŠ Minister of Economics

For the Government of Georgia:

IRAKLIJS ČOGOVADZE

Minister of Economic Development

[GEORGIAN TEXT – TEXTE GÉORGIEN]

შეთანხმება ლატვიის რესპუბლიკის მთავრობასა და საქართველოს მთავრობას შორის ინვესტიციების ხელშეწყობისა და ურთიერთდაცვის შესახებ

ლატგიის რესპუბლიკის მთაგრობა და საქართგელოს მთაგრობა, შემდგომში "ხელშემკგრელ მხარეებად" წოდებულნი,

აღიარებენ რა, ერთი ხელშემკვრელი მხარის ინგესტორის ინგესტიციათა დაცგის საჭიროებას მეორე ხელშემკვრელი მხარის ტერიტორიაზე არა– დისკრიმინაციულ საფუძველზე;

მიზნად ისახაგენ რა უფრო მეტად შეუწყონ ხელი ერთმანეთს შორის ეკონომიკურ თანამშრომლობას, ერთი ხელშემკგრელი მხარის მოქალაქეებისა და კომპანიების მიერ მეორე ხელშემკგრელი მხარის ტერიტორიაზე განხორციელებულ ინგესტიციებთან დაკავშირებით;

აღიარებენ რა, რომ შეთანხმება იმ რეჟიმის შესახებ, რომელიც უნდა მიენიჭოს ასეთ ინგესტიციებს წაახალისებს კერძო კაპიტალის მოზიდვასა და ხელშემკგრელი მხარეების ეკონომიკურ განგითარებას;

თანხმდებიან რა, რომ ინვესტიციებისათვის სტაბილური გარემო ხელს შეუწყობს ეკონომიკური რესურსების მაქსიმალურად ეფექტურ გამოყენებას და გააუმჯობესებს ცხოვრების სტანდარტებს; და

გადაწყვიტეს რა დაედოთ შეთანხმება ინგესტიციების ხელშეწყობისა და დაცვის შესახებ;

შეთანხმდნენ შემდეგზე:

მუხლი 1 განსაზღვრებები

წინამდებარე შეთანხმების მიზნებისათვის,

- ტერმინი "ინგესტიცია" გულისხმობს ნებისმიერი სახის აქტიგებს ინგესტირებულს ერთი ხელშემკგრელი მხარის ინგესტორის მიერ მეორე ხელშემკგრელ მხარის კანონებისა და წესების შესაბამისად ამ უკანასკნელის ტერიტორიაზე, კონკრეტულად კი მოიცაგს, მაგრამ არ შემოიფარგლება მხოლოდ შემდეგით:
  - ა) მოძრაგი და უძრაგი ქონება და მასთან დაკაგშირებული საკუთრების უფლებები, ისეთი როგორიცაა ლიზინგი, იპოთეკა, საგარანტიო უფლება, გარანტიის უზრუნგელყოფა, უზუფრუქტი და მსგაგსი უფლებები;

- ბ) აქციები, ობლიგაციები, თამასუქები (საგალო გალდებულებები) და კომპანიაში მოწილეობის სხვა ფორმები;
- გ) ფულის მოთხოვნა ან კონტრაქტის შესაბამისად განხორციელებული ნებისმიერი ოპერაცია, რომელსაც გააჩნია ეკონომიკური ღირებულება;
- დ) ინტელექტუალური საკუთრების უფლებები, მათ შორის სააგტორო უფლებები, საგაჭრო ნიშნები, პატენტები, სამრეწველო ნიმუშები და ტექნიკური პროცესები, ნოუ-ჰაუ, საგაჭრო საიდუშლოებები, საგაჭრო სახელები და გუდვილი;
- ე) ბიზნეს კონცესია გათვალისწინებული კანონით ან კონტრაქტის საფუძველზე, მათ შორის ბუნებრივი რესურსების მოძიების, დამუშავების, მოპოვებისა და გამოყენების კონცესია.

ფორმის ნებისმიერი სახის ცვლილება, რომლის დროსაც აქტიგები არის ინგესტირებული ან რეინგესტირებული, არ უნდა ახდენდეს ზეგავლენას მათ ხასიათზე, როგორც ინგესტიციაზე, იმის გათვალისწინებით, რომ ასეთი ცვლილება შესაბამისობაშია იმ ხელშემკვრელი მხარის კანონებთან და წესებთან, რომლის ტერიტორიაზეც განხორციელდა ინგესტირება.

- 2. ტერმინი "ინგესტორი" გულისხმობს ნებისმიერ ფიზიკურ ან იურიდიულ პირს, რომელიც ახორციელებს ინგესტირებას მეორე ხელშემკვრელი მხარის ტერიტორიაზე.
  - ა) ლატვიის რესპუბლიკის შემთხვევაში:
  - I) "ფიზიკური პირი" გულისხმობს ლატვიის მოქალაქეებს, ასეგე პირებს რომლებიც მუდმიგად ცხოგრობენ ლატგიაში და რომლებიც არ არიან ლატვიის ან ნებისმიერი სხგა სახელმწიფოს მოქალაქეები, მაგრამ აქგთ უფლება ლატგიის რესპუბლიკის კანონებისა და წესების შესაბამისად მიიღოს არა-მოქალაქის პასპორტი.
  - II) "იურიდიული პირი" გულისხმობს კომპანიებს, ასოციაციებსა და ორგანიზაციებს, რომელნიც ჩამოყალიბებულნი ან შექმნილნი არიან ლატვიის რესპუბლიკის კანონებისა და წესების შესაბამისად.
  - ბ) საქართველოს შემთხვევაში:
  - I) ნებისმიერო "ფიზიკური პირი", რომელიც არის საქართგელოს მოქალაქე;
  - II) ნებისმიერი "იურიდიული პირი", რომელიც ჩამოყალიბებულიაან რეგისტრირებულია საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

- 3. ტერმინი "შემოსაგალი" გულისხმობს თანხას, რომელიც მიღებულ იქნა ინგესტიციის საშუალებით, კერძოდ კი მოგებას, სარგებელს, კაპიტალურ მოგებას, დიგიდენდებს, როიალთის, სალიცენზიო მოსაკრებლებსა და სხგა მოსაკრებლებს.
- 4. ტერმინი "ტერიტორია" გულისხმობს:
- (ა) ლატვიის რესპუბლიკასთან მიმართებით:

სახმელეთო ტერიტორიას, შიდა წყლებსა და ლატვიის რესპუბლიკის ზემოთ, ტერიტორიულ ზღვას და საჰაერო სივრცეს მათ <u> ტერიტორიული ზღვის მიღმა საზღვაო ზონებს, მათ შორის ზღვის</u> რომელზეც წიაღისეულს, ფსკერსა ლატვიის და რესპუბლიკა სუვერენულ უფლებებს ან იურისდიქციას ახორციელებს ეროვნული კანონმდებლობისა და საერთაშორისო ნორმების შესაბამისად, ასეთ ტერიტორიაზე არსებული ბუნებრივი რესურსების მოძიებისა და გამოყენების მიზნით.

(ბ) საქაროველოსთან მიმართებით:

მსოფლიო თანამეგობრობის მიერ აღიარებულ **ტერიტორიას** საქართველოს სახელმწიფო საზღვრებში, მათ შორის, სახმელეთო ტერიტორიას, შიდა წყლებსა და ტერიტორიულ ზღვას, მათ ზემოთ არსებულ საჰაერო სივრცეს, რომელთა მიმართაც ვრცელდება მის ტერიტორიულ ზღვასთან საქართველოს სუვერენიტეტი, ასევე მიმდებარე განსაკუთრებულ ეკონომიკურ ზონასა და კონტინენტურ შელფს, რომელთა მიმართაც საქართველოს შეუძლია კვლევის მიზნით გაავრცელოს თავისი სუვერენული უფლებები საერთაშორისო კანონმდებლობის შესაბამისად.

მუხლი 2 ინგესტიციათა ხელშეწყობა და დაცვა

- თითოეული ხელშემკგრელი მხარე ხელს შეუწყობს და შექმნის მეორე ხელშემკგრელი მხარის ინგესტორთათგის ხელსაყრელ პირობებს, რათა მათ განახორციელონ ინგესტიციები მის ტერიტორიაზე და ასეთ ინგესტიციებს დაუშგებს თაგისი კანონებისა და წესების შესაბამისად.
- თითოეული ხელშემკგრელი მხარე თავის ტერიტორიაზე მეორე ხელშემკგრელი მხარის ინგესტორების მიერ განხორციელებულ ინგესტიციებსა და ინგესტიციებიდან მიღებულ შემოსაგლებს მიანიჭებს სამართლიან და ობიექტურ რეჟიმს და სრულ და მუდმიგ დაცგასა და უსაფრთხოებას.

შ. არცერთმა ხელშემკგრელმა მხარემ არ უნდა შეუშალოს ხელი მის ტერიტორიაზე გაუმართლებელი, დისკრიმინაციული ან თვითნებური ღონისძიებების შემოღებით მეორე ხელშემკგრელი მხარის ინგესტორების მიერ ინგესტიციათა გაზრდას, მართგას, შენარჩუნებას, გამოცენებას, სარგებლობასა და გაციდგას ან სხვა სახის განკარგგის უფლებას.

მუხლი 3 ეროვნული და უპიარატესი ხელშეწყობის რეჟიმი

- თითოეული ხელშემკვრელი მხარე მეორე ხელშემკვრელი მხარის ინვესტორების მიერ განხორციელებულ ინვესტიციებს მიანიჭებს არა ხელშემწყობ რეჟიმს, თავისი ვიდრე ანიჭებს სახელმწიფოს მიერ ინვესტორების ან მესამე ინვესტორების განხორციელებულ ინგესტიციებს, რომელიც უფრო მეტად არის ხელსაყრელი.
- 2. თითოეული ხელშემკვრელი მხარე მეორე ხელშემკვრელი მხარის ინვესტორებს მიანიჭებს არა ნაკლებ ხელშემწყობ რეჟიმს, ვიდრე იგი ანიჭებს თავის ინვესტორებს ან ნებისმიერი მესამე ქვეყნის ინვესტორებს ინვესტიციების გაზრდის, მართვის, შენარჩუნების, გამოყენების, სარგებლობისა და გაყიდვის ან განკარგვის სხვა სახის უფლებების თვალსაზრისით, რომელიც უფრო ხელსაყრელია.

მუხლი 4 გამონაკლისები

წინამდებარე შეთანხმების არცერთი დებულება არ უნდა იქნას განმარტებული იმგვარად, რომ მოითხოვდეს ხელშემკვრელი მხარის მხრიდან გაავრცელოს მეორე ხელშემკვრელი მხარის ინვესტორებსა და მათ მიერ განხორციელებულ ინვესტიციებზე, ასევე ინვესტიციებიდან შემოსავლებზე, ახლა ან მომავალში, ნებისმიერი სახის რეჟიმის სარგებლიანობა, უპირატესობა ან პრივილეგია გამომდინარე:

- ა) ნებისმიერი სახის თავისუფალი სავაჭრო ზონის, საბაჟო კავშირის, სავალუტო კავშირის, საერთო ბაზრის და ნებისმიერი საერთაშორისო შეთანხმების, რომელსაც შედეგად მოყვება ასეთი კავშირები ან მსგავსი ინსტიტუტები, წევრობიდან გამომდინარე;
- გებისმიერი საერთაშორისო შეთანხმებით ან ნორმებით, რომელიც მთლიანად ან ძირითადად დაკაგშირებულია დაბეგგრასთან.

მუხლი 5 ექსპროპრიაცია და კომპენსაცია

- 1. ხელშემკვრელმა მხარემ პირდაპირ ან ირიბად არ უნდა მოახდინოს მეორე ხელშემკვრელი მხარის ინვესტორის ინვესტიციის ექსპროპრიაცია ან ნაციონალიზაცია, ან განახორციელოს ნებისმიერი სახის ღონისძიება, რომელსაც ექნება მსგაგსი შედეგი (შემდგომში ექსპროპრიაცია), გარდა:
- ა) საზოგადოებრივი მიზნებიდან გამომდინარე;
- ბ) სპეციფიკურ და არა დისკრიმინაციულ საფუძველზე;
- გ) შესაბამისი სამართლებრივი პროცედურის მიხედვით; და
- დ) წინამდებარე მუხლის მე−2 და მე−3 პარაგრაფების შესაბამისად, დაუყოვნებელი, ადექვატური და ეფექტური კომპენსაციის გადახდისა.
- 2. კომპენსაცია უნდა:
- ა) გადახდილ იქნას დაცოვნების გარეშე. დაცოვნების შემთხვევაში, გაცვლითი კურსის დანაკარგი, გამომდინარე აღნიშნული დაგვიანებიდან, დაფარული უნდა იქნას მასპინძელი ქვეყნის მიერ;
- <u>ል</u>) ექვივალენტური ჩამორთმეული ინვესტიციის სამართლიანი მომენტისათვის, ღირებულებისა ဂ၀ სანამ ექპროპრიაცია. სამართლიან საბაზრო ფასში არ უნდა ნებისმიერი მომხდარი ცვლილება ღირებულებაში, გამომდინარე იქიდან, რომ ექსპროპრიაციის შესახებ საზოგადოებისათვის უფრო ადრე გახდა ცნობილი;
- გ) იყოს მოლიანად რეალიზებადი და თავისუფლად გადაცემადი;
- ც) მოიცაგდეს სარგებელს კომერციული განაკგეთით ექსპროპრიაციის დღიდან ფაქტიური გადახდის დღემდე, დადგენილს საბაზრო ღირებულებით იმ გალუტისათგის, რომელშიც ხორციელდება გადახდა.
- 3. ხელშემკვრელი მხარის ინვესტორს, მიაჩნია, რომელსაც რომ ხელშემკვრელი მხარის მიერ დაზარალდა მეორე ქონების ჩამორთმევით შემთხვევის უნდა მიეცეს მისი დაუყოვნებლად განხილვის უფლება, მათ შორის მისი ინვესტიციის შეფასებისა და გადახდისა კომპენსაციის წინამდებარე მუხლის დებულებების შესაბამისად, ამ უკანასკნელი ხელშემკვრელი ქვეყნის სასამართლო ან სხვა კომპეტენტური და დამოუკიდებელი უფლებამოსილი ორგანოების მიერ.

მუხლი 6 კომპენსაცია დანაკარგებისათვის

 ხელშემკვრელი მხარის ინგესტორი, რომელმაც განიცადა დანაკარგი მეორე ხელშემკვრელი მხარის ტერიტორიაზე განხორციელებულ

ან სხვა დაკავშირებით ომის ინვესტიციებთან შეიარაღებული გამო, კონფლიქტის საგანგებო მდგომარეობით, რევოლუციით, აჯანცებით, სამოქალაქო არეულობით ან სხვა მსგავსი მოვლენით ამ უკანასკნელი ხელშემკვრელი მხარის ტერიტორიაზე, ამ უკანასკნელი მიერ უნდა მიენიჭოთ რესტიტუციის, ანაზღაურების, კომპენსაციის ან სხვა სახით ქონების დაბრუნების თვალსაზრისით არა ნაკლებ ხელსაყრელი რეჟიმი, ვიდრე ის, რომელსაც იგი ანიჭებს თავის ინვესტორს ან ნებისმიერი მესამე ქვეყნის ინვესტორებს, რომელიც უფრო მეტად ხელსაყრელი იქნება ინვესტორისათვის.

- ხელშემკვრელი მხარის ინგესტორი, რომელმაც განიცადა დანაკარგი
   1–ელ პარაგრაფში მითითებული ნებისმიერი მოგლენის შედეგად, გამომდინარე:
- ა) მეორე ხელშემკგრელი მხარის ძალოგანი სტრუქტურების ან სახელმწიფო ორგანოების მიერ მისი ინგესტიციის მთლიანად ან ნაწილობრიგ ჩამორთმეგით, ან
- ბ) მეორე ხელშემკვრელი მხარის ძალოვანი სტრუქტურების ან სახელმწიფო ორგანოების მიერ მისი ინვესტიციის მოლიანად ან ნაწილობრივ განადგურებთ, რომელიც არ გამომდინარეობდა არსებული მდგომარეობის გადაუდებელი საჭიროებიდან,

ნებისმიერ შემთხგეგაში ამ უკანასკნელი ხელშემკგრელი მხარის მიერ უნდა მიეცეს რესტიტუცია ან კომპენსაცია, რომელიც ყველა შემთხვეგაში უნდა იყოს დაუყოვნებელი, ადექგატური და ეფექტური, და კომპენსაციის შემთხვეგაში, უნდა განხორციელდეს მე-5 მუხლის მე-2 და მე-3 პარაგრაფების შესაბამისად.

მუხლი 7 ტრანსფერები

- თითოეულმა ხელშემკგრელმა მხარემ, თაგისი წესებისა და კანონების შესაბამისად, მეორე ხელშემკგრელი მხარის ინგესტორებისათგის უნდა უზრუნგელყოს მათი ინგესტიციების ტრანსფერი, ასეგე ინგესტიციებთან დაკაგშირებული გადახდების გადარიცხგები. კერძოდ, კი ასეთი გადახდები უნდა მოიცაგდეს, მაგრამ არ უნდა შემოიფარგლებოდეს მხოლოდ:
- ა) საწყის კაპიტალსა და დამატებით თანხებს ინგესტიციის შენარჩუნების ან გაზრდისათვის;
- გესტიციებიდან შემოსავლებს;
- გ) ინვესტიციის მთლიანად ან ნაწილობრივი გაყიდვით ან ლიკვიდაციით მიღებულ შემოსაგლებს;
- დ) კონტრაქტის შესაბამისად განხორციელებულ გადახდებს, მათ შორის სესხის გადახდას;

- ე) ამ უეთანხმების მე-5 და მე-6 მუხლის შესაბამისად გადასახდელ კომპენსაციას;
- ვ) დავის შედეგად წარმოქმნილ გადახდებს;
- ზ) შემოსაგლებსა და სხგა სახის ანაზღაურებებს პესონალისათვის, რომელნიც დასაქმებულნი არიან საზღგარგარეთიდან და მუშაობენ ინგესტიციებთან დაკაგშირებულ საკითხებზე.
- 2. ამას გარდა, თითოეულმა ხელშემკვრელმა მხარემ უნდა უზრუნველყოს, რომ წინამდებარე მუხლის 1–ുഈ პარაგრაფში მითითებული გადარიცხვები განხორციელებულ იქნას თავისუფლად კონგერტირებად ვალუტაში და არსებული საბაზრო გაცვლითი კურსით, რომელიც გამოყენებულია ინგესტიციის მიმღებ ხელშემკვრელი მხარის ქვეყანაში არის და გადარიცხვის განხორციელების დღეს.
- 3. უცხოური გალუტის ბაზრის არ არსებობის შემთხვევაში, გაცვლითი კურსი, რომელიც უნდა იქნას გამოყენებული იქნება ყველაზე ახალი გაცვლითი კურსი ვალუტათა ურთიერთგაცვლისათვის საერთაშორისო სავალუტო ფონდის "ნაცვალგების სპეციალური უფლების ფარგლებში".
- 4. წინამდებარე მუხლის 1-ელ, მე-2, და მე-3 პარაგრაფების დებულებების მიუხედაგად, ხელშემკგრელ მხარეს შეუძლია შეაჩეროს გადარიცხგა სამართლიანი, არადისკრიმინაციული, თაგისი კანონების კეთილსინდისიერად გამოყენების მეშგეობით, დაკაგშირებული:
- გაკოტრების, გადახდის უუნარობის, ან კრედიტორთა უფლებების დაცვის შემთხვევაში;
- ბ) ფასიანი ქაღალდების, ფიუჩერსის, ოპციონების, ან მეორადი ფინანსური ინსტრუმენტების გამოშგებასთან, გაჭრობასთან, საქმიანობასთან;
- გ) კრიმინალურ ან საჯარიმო თანხებთან;
- დ) ფინანსურ მოხსენებებთან ან გადარიცხვების ჩანაწერების აღრიცხვასთან, როდესაც აუცილებელია სამართალდამცავ ან ფინანსების მარეგულირებელ ხელისუფლების ორგანოებთან თანამშრომლობა; ან
- ე) სასამართლო ან ადმინისტრაციულ განხილგებთან დაკაგშირებით გადაწყგეტილებების ან ბრძანებების შესაბამისობის უზრუნგელყოფა.

მუხლი 8 სუბროგაცია

I. თუ ხელშემკვრელი მხარე ან მისი წარმომადგენელი ორგანო ახორციელებს თანხის გადახდას თავისი ინვესტორებისათვის იმ გარანტიის შესაბამისად, რომელიც მან გასცა მეორე ხელშემკვრელი

- შხარის ტერიტორიაზე განხორციელებულ ინგესტიციებთან დაკაგშირებით, ამ უკანასკნელმა ხელშემკვრელმა მხარემ მხედგელობაში უნდა მიიღოს:
- ა) უფლების გადაცემა, კანონის შესაბამისად ან შესაბამის იურიდიულ საფუძველზე ამ ქვეყანაში, ზემოაღნიშნული ხელშემკვრელი მხარის ან მისი წარმომადგენელი ორგანოს მიმართ ინვესტორის ნებისმიერი უფლება ან მოთხოვნა, ისევე როგორც,
- ბ) ზემოაღნიშნული ხელშემკვრელი მხარის ან მისი წარმომადგენელი ორგანო უფლებამოსილია სუბროგაციის საფუძველზე გამოიყენოს თავისი უფლებები და ცხოვრებაში გაატაროს ამ ინვესტორის მოთხოვნები და აიღოს ინვესტიციასთან დაკავშირებული გალდებულებები.
- 2. სუბროგაციასთან დაკავშირებული უფლებები ან მოთხოვნები არ უნდა აღემატებოდეს ინვესტორის თავდაპირველ უფლებებსა და მოთხოვნებს.

მუხლი 9 დაგა ინგესტორსა და ხელშემკვრელ მხარეს შორის

- ნებისმიერი სამართლებრიცი დაცა, ერთი ხელშემკვრელი მხარის ინვესტორსა და მეორე ხელშემკვრელი მხარეს შორის, მეორე ხელშემკვრელი მხარის ტერიტორიაზე განხორციელებულ ინგესტიციასთან დაკაგშირებით, შესაძლებლობის ფარგლებში, უნდა გადაწყდეს მეგობრული მოლაპარაკებების გზით დაცის მონაწილე მხარეებს შორის;
- 2. თუ არ მოხდა დაგის გადაწყგეტა მის შესახებ წერილობითი განაცხადიდან სამი თვის განმავლობაში, ინგესტორის შეუძლია, არჩევანისამებრ, დაგა განიხილოს:
  - ა) იმ ხელშემკვრელი მხარის კომპეტენტურ სასამართლოში, რომლის ტერიტორიაზეც განხორციელებულია ინვესტიცია; ან
  - ბ) ნებისმიერ საგანგებო საარბიტრაჟო ტრიბუნალში, რომელიც თუ სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული დავის მონაწილე მხარეებს შორის შეთანხმებით, ჩამოყალიბებულ უნდა იქნას გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის საერთაშორისო სავაჭრო სამართლის კომისიის (UNCITRAL) საარბიტრაჟო წესების მიხედვით.
  - საინვესტიციო დავების მოგვარების საერთაშორისო ცენტრის გ) (ICSID) არბიტრაჟში, რომელიც ჩამოყალიბებულია ქვეყნებსა ქვეყნების და bbgs მოქალაქეებს შორის ინვესტიციების კონვენციის თანახმად, რომელიც მოგვარების გაიხსნა ხელმოწერისათვის ვაშინგტონში 1965 წლის 18 მარტიდან (შემდგომში იწოდება როგორც ცენტრი) და იმ პირობით,

- რომ როგორც მოდავე ხელშემკვრელი მხარე, ასევე ინვესტორის ხელშემკვრელი მხარე არიან საინვესტიციო დაგების მოგვარების საერთაშორისო ცენტრის შექმნის შესახებ კონვენციის (ICSID) მონაწილე მხარეები, ან
- დ) ცენტრის სხვა დამატებითი სტრუქტურის არბიტრაჟში, იმის გათვალისწინებით, რომ ან მოდავე ხელშემკვრელი მხარე, ან ინვესტორის ხელშემკვრელი მხარე არის საინვესტიციო დავების მოგვარების საერთაშორისო ცენტრის შექმნის შესახებ კონვენციის წევრი.
- 3. ინგესტორს, რომელიც შეიტანს განაცხადს დაგის შესახებ ეროგნულ სასამართლოში, ასეგე შეუძლია დახმარებისათგის მიმართოს მე-2 პარაგრაფის (ბ) და (დ) პუნქტებში მოხსენიებულ საარბიტრაჟო ტრიბუნალებს იმ შემთხგეგაში, თუ ეროგნული სასამართლოს მიერ განაჩენის გამოტანამდე ინგესტორი უარს განაცხადებს ეროგნულ სასამართლოში საქმის წარმოებაზე და შეწყგეტს საქმეს.
- 4. არცერო მოდავე ხელშემკვრელ მხარეს, არ აქვს უფლება საარბიტრაჟო პროცედურის რომელიმე ფაზაზე ან საარბიტრაჟო განაჩენის აღსრულებისას გამოხატოს პროტესტი, იმ ფაქტის საფუძველზე, რომ ინვესტორმა, რომელიც დავის მეორე მხარეს წარმოადგენს, მიიღო კომპენსაცია, რომელიც ფარავს მოლიან დანაკარგებს ან მათ ნაწილს დაზღვევის საშუალებით.
- ნ. საარბიტრაჟო ტრიბუნალმა, რომელიც ჩამოყალიბებულია წინამდებარე მუხლის შესაბამისად, გადაწყვეტილება უნდა მიიღოს მოდავე ხელშემკვრელი მხარის ეროვნული კანონმდებლობისა და წესების, წინამდებარე შეთანხმების დებულებებისა და საერთაშორისო სამართლის შესაბამისი ნორმების საფუძველზე.
- 6. სასამართლო გადაწყვეტილება უნდა იყოს საბოლოო და ორიგე მოდავე მხარისათვის სავალდებულო. ორივე ხელშემკვრელმა მხარემ უნდა უზრუნველყოს გადაწყვეტილების შესრულება.

მუხლი 10 მხარეებს შორის დავის მოგვარება

- 1. დავა ხელშემკვრელ მხარეებს შორის, რომელიც შეეხება წინამდებარე შეთანხმების ინტერპრეტაციას ან მის განხორციელებას, შესაძლებლობის ფარგლებში, უნდა გადაწყდეს მეგობრული მოლაპარაკებების გზით, დიპლომატიური არხების საშუალებით.
- 2. თუ დავის გადაწყვეტა არ მოხერხდა ამ გზით სამი (3) თვის განმავლობაში, რომელიმე ხელშემკვრელი მხარის მოთხოვნით, შესაძლოა იგი წარედგინოს საარბიტრაჟო ტრიბუნალს ამ მუხლის დებულებების შესაბამისად.

- 3. თითოეულ ინდივიდუალურ საქმესთან დაკავშირებით საარბიტრაჟო ტრიბუნალი უნდა შედგეს შემდეგი წესით. არბიტრაჟზე მოთხოვნის მიღებიდან ორი თვის განმავლობაში, თითოეული ხელშემკვრელი მხარე დანიშნავს ტრიბუნალის ერთ წევრს. ეს ორი წევრი შემდგომ ქვეყნის მესამე მოქალაქეს, რომელიც ხელშემკვრელი მხარეების თანხმობით დაინიშნება ტრიბუნალის თავმჯდომარედ (შემდგომში თავმჯდომარე). თავმჯდომარე დაინიშნულ უნდა იქნას ტრიბუნალის სხვა ორი წევრის დანიშვნიდან ორი თვის განმავლობაში.
- 4. თუ სათანადო დანიშვნები ვერ განხორციელდა წინამდებარე მუხლის მესამე პარაგრაფით გათვალისწინებულ ვადებში, საერთაშორისო სასამართლოს პრეზიდენტს შესაძლოა ეთხოვოს განახორციელება. თუ ის აღმოჩნდება რომელიმე ხელშემკვრელი მხარის მოქალაქე, ან თუ იგი სხვა მიზეზით ვერ განახორციელებს დაკისრებულ ფუნქციას, დანიშვნების განსახორციელებლად მოწვეულ უნდა იქნას სასამართლოს ვიცე-პრეზიდენტი. იმ შემოხვევაში თუ ვიცე–პრეზიდენტი აღმოჩნდება რომელიმე ხელშემკვრელი მხარის მოქალაქე, ან სხვა მიზეზით ვერ განახორციელებს დაკისრებულ ფუნქციას, შემდგომ იერარქიულ საფეხურხე მდგომი საერთაშორისო სასამართლოს თანამდებობის პირს, რომელიც არ არის არცერთი ხელშემკვრელი მხარის მოქალაქე უნდა ეთხოვოს დანიშვნების განხორციელება.
- ტრიბუნალი იღებს 5. საარბიტრაჟო გადაწყვეტილებას ხმათა უმრაგლესობით. ასეთი გადაწყვეტილება სავალდებულო შესასრულებლად. თითოეულმა ხელშემკვრელმა მხარემ დაფაროს თავისი არბიტრის და საარბიტრაჟო პროცედურებში თავისი მონაწილეობის თავმჯდომარის მონაწილეობასთან ხარჯები. დაკაგშირებული ხარჯები და დარჩენილი ხარჯები თანაბრად უნდა გადანაწილდეს მხარეებს შორის. თუმცა, საარბიტრაჟო ტრიბუნალს შეუძლია დაადგინოს, რომ ხარჯების მეტი წილი დაეკისროს ერთხელშემკვრელ მხარეს. აღნიშნული გადაწყვეტილება შესასრულებლად სავალდებულოა ორიგე ხელშემკვრელი მხარისათვის. საარბიტრაჟო სასამართლო თავად ადგენს საკუთარ პროცედურას.

მუხლი 11 სხვა წესების და განსაკუთრებული ვალდებულებების გამოყენება

1. როდესაც საკითხი ეროდროულად რეგულირდება წინამდებარე შეთანხმებითა და სხვა საერთაშორისო შეთანხმებით, რომლის წევრიც არის ორივე ხელშემკვრელი მხარე, წინამდებარე შეთანხმების დებულებები ხელს არ უშლის ან ხელშემკვრელ მხარეებს ან მათ ინვესტორებს, რომელნიც ფლობენ ინვესტიციებს მეორე ხელშემკგრელი მხარის ტერიტორიაზე გამოიყენონ მათი შემთხვევისათვის უფრო ხელსაყრელი წესები.

2. თუ ერთი ხელშემკვრელი მხარის მიერ მეორე ხელშემკვრელი მხარის ინგესტორების მიერ განხორციელებული ინგესტიციების მიმართ თავისი კანონმდებლობითა და წესებით ან კონტრაქტის სხვა ცალკეული დებულებებით გამოსაყენებელი რეჟიმი უფრო მეტად ხელსაყრელია ვიდრე ეს გათვალისწინებულია წინამდებარე შეთანხმებით, გამოიყენება უფრო მეტად ხელსაყრელი პირობები.

მუხლი 12 შეთანხმების გამოყენება

წინამდებარე შეთანხმება გაგრცელდება შეთანხმების ერთ-ერთი ხელშემკვრელი მხარის ტერიტორიაზე მისი კანონებისა და წესების შესაბამისად მეორე ხელშემკგრელი მხარის ინგესტორების მიერ განხორციელებულ ინგესტიციებზე, როგორც შეთანხმების ძალაში შესგლამდე ისე მას შემდეგ, მაგრამ არ გაგრცელდება არცერთ დაგაზე ინგესტიციებთან დაკაგშირებით, რომელიც წარმოიშგა ან ნებისმიერი სახის საჩიგარზე რომელიც გადაწყდა შეთანხმების ძალაში შესგლამდე.

მუხლი 13 ზოგადი გამონაკლისები

- 1. წინამდებარე შეთანხმების არცერთი დებულება არ უნდა იქნას გაგებული ისე, რომ ხელი შეუშალოს ხელშემკგრელ მხარეს გაატაროს ნებისმიერი ქმედება, რათა დაიცვას თავისი უსაფრთხოების ძირითადი ინტერესები ომის, შეიარაღებული კონფლიქტის, ან საერთაშორისო ურთიერთობებში სხვა საგანგებო სიტუაციის დროს.
- 2. იმის გათვალისწინებით, რომ ასეთი ზომები არ იქნება გამოყენებული თვითნებური და დაუსაბუთებელი სახით, ან არ წარმოადგენს საერთაშორისო გაჭრობისა და ინგესტიციების შენიღბულ შეზღუდგას, აღნიშნულ ხელშეკრულების არცერთი დებულება არ უნდა იქნეს გაგებული ისე, რომ ხელი შეუშალოს რომელიმე ხელშემკვრელ მხარეს მიიღოს და გამოიყენოს ზომები, გარემოსდაცვითი ზომების ჩათვლით:
  - ა) აუცილებელი საზოგადოებრივი წესრიგის უზრუნგელსაყოფად;
  - ბ) აუცილებელი ადამიანთა, ცხოველთა და მცენარეთა სიცოცხლისა და ჯანმრთელობის დასაცავად.
- 3. ამ მუხლის დებულებები არ გრცელდება წინამდებარე შეთანხმების მე-5 მუხლზე, მე-6 მუხლზე ან მე-7 მუხლის 1.(ე) პარაგრაფზე.

მუხლი 14 გამჭვირვალობა

- თითოეული ხელშემკვრელი მხარე დაუყოვნებლივ გამოაქვეყნებს, ან I. სხვაგვარად გახდის საჯაროდ ხელმისაწვდომს მის კანონებს, წესებს, და პროცედურებს და ადმინისტრაციულ წესებს სასამართლო გამიზნულია გადაწყვეტილებებს, რომელნიც საყოველთაო საერთაშორისო აგრეთვე ხელშეკრულებებს, გამოყენებისათვის, უკანასკნელი რომლებმაც შესაძლოა გავლენა მოახდინოს ამ ხელშემკვრელი მხარის ტერიტორიაზე მეორე ხელშემკვრელი მხარის ინგესტორების მიერ განხორციელებულ ინგესტიციებზე.
- შეთანხმების დებულება წინამდებარე არცერთი მოითხოვს გამოაქვეყნოს ხელშემკვრელი მხარისგან ან სხვაგვარად ხელმისაწვდომი გახადოს ნებისმიერი სახის კონფიდენციალური ან საკუთრებრივი ინფორმაცია, მათ შორის ინფორმაცია რომელიც ინვესტორებსა ინგესტიციებს, კონკრეტულ ან გამომზეურება ხელს შეუშლის კანონის აღსრულებას ან იქნება მისი კანონების საწინააღმდეგო კონფიდენციალურობის დამცავი დააზარალებს კონკრეტული ინგესტორების სამართლიან კომერციულ ინტერესებს.

მუხლი 15 კონსულტაციები

ხელშემკვრელი მხარეები, ნებისმიერი ხელშემკვრელი მხარის მოთხოვნის საფუძველზე, გამართავენ კონსულტაციებს წინამდებარე შეთანხმების განხორციელების მიმდინარეობის შესახებ და შეისწავლიან ნებისმიერ საკითხს, რომელიც წარმოიჭრება წინამდებარე შეთანხმებიდან გამომდინარე. კონსულტაციები ჩატარდება ხელშემკვრელი მხარის კომპეტენტურ უწყებებს შორის დიპლომატიური არხებით შეთანხმებულ დროსა და ადგილას.

მუხლი 16 შესწორებები და დამატებები

წინამდებარე შეთანხმებაში შესწორებებისა და დამატებების შეტანა შესაძლებელია ხელშემკვრელი მხარეების წერილობითი ურთიერთშეთანხმებით. ნებისმიერი შესწორება და დამატება ძალაში შედის ორივე ხელშემკვრელი მხარის მიერ ამ შესწორებების ძალაში შესგლისათვის საჭირო ყველა შიდასახელმწიფოებრივი პროცედურების დასრულების შესახებ წერილობით ურთიერთშეტყობინების შემდეგ. ყველა ასეთი გზით მიღებული შესწორება და დამატება წარმოადგენს წინამდებარე შეთანხმების განუყოფელ ნაწილს.

მუხლი 17 დასკვნითი დებულებები

1. თითოელი ხელშემკვრელი მხარე წერილობით აცნობებს მეორე ხელშემკვრელ მხარეს შეთანხმების ძალაში შესასვლელად საჭირო კანონით გათვალისწინებული პროცედურების დასრულების შესახებ. შეტყობინების ბოლო შეთანხმება ძალაში შევა მიღებიდან ოცდამეათე დღეს.

2. შეთანხმება ძალაშია ათი (10) წლის განმავლობაში და ამის შემდეგ გადებით დარჩება იგიგე მანამ, სანამ ხელშემკვრელი მხარე წერილობით არ შეატყობინებს მეორე მხარეს თავის განზრახვას, თორმეტ (12) თვეში შეთანხმების მოქმედების

შეწყვეტის შესახებ.

გაუქმებამდე განხორციელებულ 3. შეთანხმების ინვესტიციებთან დაკავშირებით, აღნიშნული შეთანხმების 1-15 მუხლები ძალაში დარჩება შეთანხმების გაუქმების დღიდან 10 წლის განმავლობაში.

აღნიშნულის დასტურად, ქვემორე ხელისმომწერნი, სათანადო უფლებამოსილებით აღჭურვილნი შესაბამისი მთავრობების მხრიდან, ხელს აწერენ აღნიშნულ შეთანხმებას.

შესრულებულია ქ. თბილისში ორ პირად, 2005 წლის 互 ოქტომბერს, തരത്തുന്നുത അടക്രുമുന്ന, റ്റാന്തുന്ന രാ ക്രെത്രിന്റെ പ്രദ്യാസ് പ്രദ്യാസ് ക്രൂറ്റിക്ര თანაბრად აუთენტურია.

წინამდებარე შეთანხმების სხვადასხვა ინტერპრეტაციის შემთხვევაში უპირატესობა ენიჭება ინგლისურ ტექსტს.

ლატვიის რესპუბლიკის

მთავრობის სახელით

Alkaijinis 12-ini

საქართველოს მთავრობეს სახელით

366

[LATVIAN TEXT – TEXTE LETTON]

LATVIJAS REPUBLIKAS VALDĪBAS UN GRUZIJAS VALDĪBAS LĪGUMS PAR IEGULDĪJUMU VEICINĀŠANU UN SAVSTARPĒJU AIZSARDZĪBU

Latvijas Republikas valdība un Gruzijas valdība, turpmāk tekstā — "Līgumslēdzējas puses";

Atzīstot nepieciešamību aizsargāt vienas Līgumslēdzējas puses ieguldītāju ieguldījumus otras Līgumslēdzējas puses teritorijā nediskriminējošā veidā;

Vēloties veicināt lielāku ekonomisko sadarbību starp tām attiecībā uz vienas Līgumslēdzējas puses pilsoņu un uzņēmumu ieguldījumiem otras Līgumslēdzējas puses teritorijā;

Atzīstot, ka vienošanās par režīmu, kas tiek piemērots tādiem ieguldījumiem, stimulēs privātā kapitāla plūsmu un Līgumslēdzēju pušu ekonomisko attīstību;

Vienojoties, ka stabils ieguldījumu ietvars dos ieguldījumu, maksimizējot efektīvu ekonomisko resursu izmantošanu, un uzlabos dzīves līmeni; un

Apņemoties noslēgt Līgumu attiecībā uz ieguldījumu veicināšanu un aizsardzību;

ir vienojušās par sekojošo:

1. pants Definīcijas

Šī Līguma mērķim:

- 1. Termins "ieguldījums" nozīmē visu veidu aktīvus, ko vienas Līgumslēdzējas puses ieguldītāji saskaņā ar otras Līgumslēdzējas puses likumiem un normatīviem aktiem iegulda pēdējās Līgumslēdzējas puses teritorijā un, cita starpā, taču ne tikai, ietver:
  - (a) kustamu un nekustamu īpašumu un saistītās īpašuma tiesības, tādas kā nomas tiesības, hipotēkas, aizturējuma tiesības, ķīlas tiesības, lietojuma tiesības un līdzīgas tiesības;
  - (b) pajas, akcijas, parādzīmes un jebkura cita veida dalības formu kapitālsabiedrībā;
  - (c) prasījumus par naudas piedziņu vai jebkuru citu izpildījumu komerciāla līguma ietvaros, kam ir ekonomiska vērtība;
  - (d) intelektuālā īpašuma tiesības, ieskaitot autortiesības, preču zīmes, patentus, dizainparaugus un tehniskus procesus, nepatentētās praktiskās zināšanas ("know-how"), komerciālus noslēpumus, tirdzniecības nosaukumus un uzņēmējsabiedrības prestižu ("good-will");

(e) darījumu priekšrocības, kas piešķirtas saskaņā ar likumu vai komerciālu līgumu, ieskaitot priekšrocības dabas resursu meklēšanai, kultivēšanai, iegūšanai vai izmantošanai.

Jebkuras izmaiņas formā kādā aktīvi tiek ieguldīti vai reinvestēti neietekmē to kā ieguldījumu raksturu, ja šādas izmaiņas ir veiktas saskaņā ar tās Līgumslēdzējas puses likumiem un normatīvajiem aktiem, kuras teritorijā ieguldījums tika veikts.

- 2. Termins "ieguldītājs" nozīmē jebkuru fizisku vai juridisku personu, kas veic ieguldījumus otras Līgumslēdzējas puses teritorijā.
  - (a) attiecībā uz Latvijas Republiku:
    - (i) "fiziska persona" nozīmē Latvijas pilsoņus, kā arī tās personas, kuras pastāvīgi uzturas Latvijā, kurām nav Latvijas vai citas valsts pilsonības, bet kurām saskaņā ar Latvijas Republikas likumiem un normatīvajiem aktiem ir tiesības saņemt nepilsoņa pasi;
  - (ii) "juridiska persona" nozīmē uzņēmumus, apvienības un nodibinājumus, kas ir reģistrēti vai izveidoti saskaņā ar Latvijas Republikas likumiem un normatīvajiem aktiem.
  - (b) attiecībā uz Gruziju:
    - (i) jebkuru "fizisku personu", kas ir Gruzijas pilsonis;
    - (ii) jebkuru "juridisku personu", nodibinātu vai reģistrētu saskaņā ar Gruzijas likumdošanu.
- 3. Termins "ienākumi" nozīmē līdzekļus, kas iegūti realizējot ieguldījumus, un īpaši, peļņu, procentu ieņēmumus, ienākumus no kapitāla, dividendes, autoratlīdzību, maksājumus par licencēm un citus maksājumus.
- 4. Termins "teritorija" nozīmē:
  - (a) attiecībā Latvijas Republiku: Latvijas Republikas sauszemes teritoriju, iekšējos ūdeņus un teritoriālos ūdeņus un gaisa telpu virs tām, kā arī piegulošās piejūras teritorijas, ieskaitot jūras gultni un zemaugsni, kur Latvijas Republika saskaņā ar spēkā esošajiem nacionālajiem likumiem un starptautiskajām tiesībām realizē savas suverēnās tiesības vai jurisdikciju šādās teritorijās ar mērķi veikt dabas resursu izpēti un izmantošanu;
  - (b) attiecībā uz Gruziju: teritoriju, kuru Gruzijas valsts robežās ir atzinusi starptautiskā sabiedrība, ieskaitot sauszemes teritoriju, iekšējos ūdeņus un teritoriālo ūdeņus, gaisa telpu virs tām, attiecībā uz kuru Gruzija realizē tās suverenitāti, kā arī speciālo ekonomisko zonu un pieguļošās piejūras teritorijas kontinentālo šelfu, attiecībā uz kuru Gruzija saskaņā ar starptautiskajām tiesībām var realizēt tās suverēnās tiesības ar mērķi veikt izpēti.

2. pants Ieguldījumu veicināšana un aizsardzība

- 1. Katra Līgumslēdzēja puse sekmē un rada labvēlīgus nosacījumus otras Līgumslēdzējas puses ieguldītājiem ieguldījumu veikšanai tās teritorijā un pieņem šādus ieguldījumus saskaņā ar tās likumiem un normatīvajiem aktiem.
- 2. Katra Līgumslēdzēja puse savā teritorijā piemēro otras Līgumslēdzējas puses ieguldītāju ieguldījumiem un ienākumiem no ieguldījumiem godīgu un taisnīgu režīmu, un pilnu un pastāvīgu aizsardzību un drošību.
- 3. Neviena Līgumslēdzēja puse savā teritorijā neveic nepamatotus, diskriminējošus vai patvaļīgus pasākumus pret otras Līgumslēdzējas puses ieguldītāju veikto ieguldījumu paplašināšanu, pārvaldību, uzturēšanu, izmantošanu, labumu iegūšanu un pārdošanu vai cita veida rīcību.

3. pants Nacionālais un vislielākās labvēlības režīms

- 1. Katra Līgumslēdzēja puse otras Līgumslēdzējas puses ieguldītāju ieguldījumiem piemēro režīmu, kas ir ne mazāk labvēlīgs kā tas, ko tā piešķir savu ieguldītāju vai trešo valstu ieguldītāju ieguldījumiem, atkarībā no tā, kurš ir labvēlīgāks.
- 2. Katra Līgumslēdzēja puse otras Līgumslēdzējas puses ieguldītājiem attiecībā uz ieguldījumu paplašināšanu, pārvaldību, uzturēšanu, izmantošanu, labumu iegūšanu un pārdošanu vai cita veida rīcību piemēro režīmu, kas ir ne mazāk labvēlīgs kā tas, ko tā piešķir saviem ieguldītājiem vai trešās valsts ieguldītājiem, atkarībā no tā, kurš ir labvēlīgāks.

4.pants Atbrīvojumi

Šī Līguma noteikumi nav iztulkojami tā, lai uzliktu Līgumslēdzējai pusei par pienākumu attiecināt uz otras Līgumslēdzējas puses ieguldītājiem, to ieguldījumiem un ienākumiem no ieguldījumiem esošās vai nākotnes jebkura režīma priekšrocības, atvieglojumus vai privilēģijas, kas izriet no:

- (a) jebkuras dalības brīvās tirdzniecības zonā, muitas ūnijā, monetārajā savienībā, kopējā tirgū un jebkurā starptautiskā līgumā, ar kuru šādas ūnijas vai līdzīgas apvienības ir izveidotas;
- (b) jebkura starptautiskā līguma vai vienošanās, kas pilnībā vai lielākoties attiecas uz nodokļu uzlikšanu.

5.pants Ekspropriācija un atlīdzība

- 1. Līgumslēdzēja puse neveic otras Līgumslēdzējas puses ieguldītāja ieguldījumu ekspropriāciju vai nacionalizāciju tiešā vai netiešā veidā vai jebkādu pasākumu piemērošanu ar līdzīgu iedarbību (turpmāk tekstā "ekspropriācija"), izņemot gadījumus, kad tā tiek veikta:
  - (a) sabiedrības interesēs;
  - (b) īpašā un nediskriminējošā veidā;
  - (c) saskaņā ar likumos noteikto procedūru; un
  - (d) pret tūlītēju, atbilstošu un efektīvu kompensācijas samaksu saskaņā ar šī panta 2. un 3. daļu.

2. Kompensācija:

- (a) tiek izmaksāta bez aizkavēšanās. Aizkavēšanās rezultātā radušos zaudējumus, kas ir saistīti ar valūtas kursa maiņu, sedz ieguldījumu uzņemošā valsts.
- (b) ir līdzvērtīga ekspropriētā ieguldījuma taisnīgai tirgus vērtībai tieši pirms ekspropriācijas. Taisnīgo tirgus vērtību neietekmē jebkādas izmaiņas vērtībā, kas ir saistītas ar to, ka ekspropriācija sabiedrībai kļuvusi zināma agrāk;
- (c) pilnībā realizējama un brīvi pārvedama;
- (d) ietver komerciālo procentu likmi, kas tiek aprēķināta no maksājuma tirgus vērtības valūtā, sākot no ekspropriācijas brīža līdz maksājuma brīdim.
- 3. Jebkuras Līgumslēdzējas puses ieguldītājam, kurš apgalvo, ka ir cietis no otras Līgumslēdzējas puses veiktās ekspropriācijas, ir tiesības uz tūlītēju tā lietas izskatīšanu, ieskaitot ieguldījuma novērtēšanu un kompensācijas izmaksāšanu saskaņā ar šī panta noteikumiem, pēdējās Līgumslēdzējas puses tiesas iestādē vai citā kompetentā un neatkarīgā iestādē.

6. pants Atlīdzība par zaudējumiem

1. Līgumslēdzējas puses ieguldītājam, kas ir cietis zaudējumus saistībā ar tā ieguldījumu otras Līgumslēdzējas puses teritorijā kara vai cita bruņota konflikta, ārkārtas stāvokļa, revolūcijas, dumpja, pilsoņu nemieru vai citu līdzīgu notikumu dēļ pēdējās Līgumslēdzējas puses teritorijā, pēdējā Līgumslēdzēja puse piemēro restitūcijas, atlīdzināšanas, kompensācijas vai citu izlīguma režīmu, kas nav nelabvēlīgāks kā tas, ko tā piemēro saviem ieguldītājiem vai jebkuras trešās valsts ieguldītājiem, atkarībā no tā, kurš ir labvēlīgāks ieguldītājam.

- 2. Līgumslēdzējas puses ieguldītājam, kuram kādā no 1.daļā minētajiem gadījumiem ir nodarīti zaudējumi, kuru cēlonis ir:
  - (a) otras Līgumslēdzējas puses bruņoto spēku vai iestāžu veiktā viņa ieguldījumu vai to daļas konfiskācija; vai
  - (b) otras Līgumslēdzējas puses bruņoto spēku vai iestāžu veiktā viņa ieguldījumu vai to daļas iznīcināšana, kas nav notikusi apstākļu nepieciešamības dēļ,

pēdējā Līgumslēdzēja puse jebkurā gadījumā piešķir restitūciju vai kompensāciju, kas abos gadījumos ir tūlītējā, atbilstoša un efektīva, un attiecībā uz kompensāciju, tā tiek piemērota saskaņā ar 5. panta 2. un 3. daļu.

7. pants Pārvedumi

- 1. Katra Līgumslēdzēja puse saskaņā ar tās likumiem un normatīvajiem aktiem nodrošina otras Līgumslēdzējas puses ieguldītājiem to ieguldījumu pārvedumu un ar ieguldījumiem saistīto maksājumu pārvedumu. Šādi maksājumi cita starpā, taču ne tikai, ietver:
  - (a) sākumkapitālu un papildus līdzekļus ieguldījumu saglabāšanai vai palielināšanai;
  - (b) ienākumus;
  - (c) ieņēmumus no ieguldījumu pilnīgas vai daļējas pārdošanas vai likvidēšanas;
  - (d) maksājumus saskaņā ar komerciāliem līgumiem, ieskaitot aizdevuma maksājumus;
  - (e) kompensāciju, kas izmaksājama saskaņā ar šī Līguma 5. un 6. pantu;
  - (f) maksājumus, kas rodas saistībā ar ieguldījuma strīdu;
  - (g) algu un cita veida atlīdzību personālam, kas ir iesaistīts no ārzemēm un kas strādā saistībā ar ieguldījumu.
- 2. Katra Līgumslēdzēja puse turpmāk nodrošina, ka šī panta 1.daļā minētie pārvedumi, tiek veikti brīvi konvertējamā valūtā un saskaņā ar prevalējošo tirgus apmaiņas kursu, kas tiek piemērots ieguldījumu uzņemošajā Līgumslēdzējā pusē, pārveduma dienā.
- 3. Gadījumā, ja ārzemju valūtas tirgus nepastāv, kurss, kurš tiek piemērots, ir pēdējais apmaiņas kurss, kas ticis piemērots valūtu pārvēršanai, piesaistot tās Speciālo aizņēmumu tiesību (SDR) valūtu grozam.
- 4. Neskatoties uz šī panta 1.,2. un 3. daļu, Līgumslēdzēja puse var ierobežot pārvedumu, vienlīdzīgi, nediskriminējoši un labticībā pielietojot tās likumus attiecībā

- (a) bankrotu, maksātnespēju vai kreditoru tiesību aizsardzību;
- (b) vērtspapīru, nākotnes līgumu (futures), iespēju (options) vai atvasināto finanšu instrumentu (derivatives) izlaišanu, tirdzniecību vai darbību ar tiem;
- (c) krimināliem vai sodāmiem pārkāpumiem;
- (d) finanšu ziņojumiem vai reģistrācijas kārtošanu par pārvedumiem, kad nepieciešams nodrošināt likumu piemērošanu vai sadarboties ar finanšu regulējošām iestādēm; vai
- (e) tiesas vai administratīvos procesos pieņemto lēmumu un spriedumu izpildes nodrošināšanu.

8. pants Tiesību pārņemšana

- 1. Ja Līgumslēdzēja puse vai tās nozīmētā aģentūra veic maksājumu saviem ieguldītājiem saskaņā ar garantijām, ko tā ir piešķīrusi attiecībā uz ieguldījumu otras Līgumslēdzējas puses teritorijā, pēdējā Līgumslēdzēja puse atzīst:
  - (a) visu šāda ieguldītāja tiesību vai prasību nodošanu pirmajai Līgumslēdzējai pusei vai tās nozīmētajai aģentūrai saskaņā ar likumu vai juridisku darījumu tajā valstī, kā arī
  - (b) ka pirmā Līgumslēdzēja puse vai tās nozīmēta aģentūra, tiesību pārņemšanas rezultātā, ir tiesīga realizēt tā ieguldītāja tiesības un prasības un uzņemties saistības attiecībā uz ieguldījumu.
- 2. Aizvietotās tiesības un prasības nepārsniedz ieguldītāja sākotnējās tiesības un prasības.

9. pants Strīdi starp ieguldītāju un Līgumslēdzēju pusi

- 1. Jebkur juridisku strīdu starp vienas Līgumslēdzējas puses ieguldītāju un otru Līgumslēdzēju pusi, kas ir saistīts ar ieguldījumu otras Līgumslēdzējas puses teritorijā, cik vien iespējams, risina draudzīgi, sarunu ceļā starp strīdā iesaistītajām pusēm.
- 2. Ja strīds nav izšķirts trīs (3) mēnešu laikā no datuma, kurā par to tika paziņots rakstiski, strīds pēc ieguldītāja izvēles var tikt iesniegts:
  - (a) Līgumslēdzējas puses, kuras teritorijā ieguldījums ir veikts, kompetentā tiesā; vai

- (b) jebkurā speciālā šķīrējtiesā, kas, ja abas Līgumslēdzējas puses nav vienojušās savādāk, nodibināta saskaņā ar Apvienotās Nāciju organizācijas starptautisko tirdzniecības likumu komisijas (UNCITRAL) šķīrējtiesas noteikumiem; vai
- (c) Starptautiskā Ieguldījumu strīdu izšķiršanas centra (turpmāk ICSID) šķīrējtiesā, kas izveidota ar Konvenciju par ieguldījumu strīdu izšķiršanu starp valstīm un citu valstu fiziskajām un juridiskajām personām, kas atvērta parakstīšanai 1965. gada 18. martā Vašingtonā (turpmāk "Centrs"), ja abas, strīdā iesaistītā Līgumslēdzēja puse un ieguldītāja Līgumslēdzēja puse, ir šīs Konvencijas dalībvalstis; vai
- (d) Centra papildus institūcijas šķīrējtiesā, ja vai nu strīdā iesaistītā Līgumslēdzēja puse vai ieguldītāja Līgumslēdzēja puse ir pievienojusies ICSID Konvencijai.
- 3. Ieguldītājam, kurš strīdu ir iesniedzis nacionālajā tiesā, tomēr ir iespējas vērsties šī panta 2(b) līdz (d) daļā minētajās šķīrējtiesās, ja pirms sprieduma pasludināšanas attiecīgajā jautājumā nacionālajā tiesā, ieguldītājs paziņo, ka lietu turpmāk nevirzīs skatīšanai nacionālo procedūru ietvaros un atsauc prasību.
- 4. Neviena Līgumslēdzēja puse, kas ir iesaistīta strīdā, šķīrējtiesas procesa laikā vai pēc šķīrējtiesas sprieduma pasludināšanas, nevar izvirzīt iebildumus, kas ir balstīti uz faktu, ka strīdā iesaistītais ieguldītājs ir saņēmis pilnīgu vai daļēju atlīdzību par zaudējumiem saskaņā ar apdrošināšanu.
- 5. Šķīrējtiesa, kas nodibināta saskaņā ar šo pantu, pieņem lēmumus saskaņā ar tās Līgumslēdzējas puses nacionālajiem likumiem un normatīvajiem aktiem, kas ir iesaistīta strīdā, šī Līguma noteikumiem, kā arī piemērojamiem starptautisko tiesību noteikumiem.
- 6. Šķīrējtiesas spriedums ir galīgs un saistošs abām strīdā iesaistītajām pusēm. Abas Līgumslēdzējas puses uzņemas šķīrējtiesas sprieduma izpildīšanu.

10. pants Strīdu izšķiršana starp Līgumslēdzējām pusēm

- 1. Strīdus starp Līgumslēdzējām pusēm par šī Līguma iztulkošanu vai piemērošanu, cik vien tas iespējams, izšķir konsultāciju ceļā, izmantojot diplomātiskos kanālus.
- 2. Ja strīdu tādējādi nevar izšķirt trīs (3) mēnešu laikā, to pēc kādas no Līgumslēdzējas puses lūguma, iesniedz šķīrējtiesā saskaņā ar šī panta noteikumiem.
- 3. Šķīrējtiesu katram atsevišķam gadījumam izveido sekojošā veidā. Divu (2) mēnešu laikā pēc lūguma saņemšanas lietu izskatīt šķīrējtiesā, katra Līgumslēdzēja puse ieceļ vienu šķīrējtiesnesi. Tad šie divi šķīrējtiesneši izvēlas kādu trešās valsts pilsoni, kuru pēc Līgumslēdzēju pušu apstiprināšanas ieceļ par šķīrējtiesas priekšsēdētāju (turpmāk "Priekšsēdētājs"). Priekšsēdētāju ieceļ divu (2) mēnešu laikā no datuma, kurā tika iecelti divi pārējie šķīrējtiesneši.

- 4. Ja šī panta 3. daļā norādītajos termiņos nepieciešamās amatpersonu iecelšanas nav veiktas, var lūgt Starptautiskās Justīcijas tiesas priekšsēdētāju veikt nepieciešamo amatpersonu iecelšanas. Ja Starptautiskās Justīcijas tiesas priekšsēdētājs ir kādas Līgumslēdzējas puses pilsonis vai cita iemesla dēļ nevar izpildīt minētās funkcijas, priekšsēdētāja vietnieks tiek aicināts veikt nepieciešamo amatpersonu iecelšanu. Ja arī priekšsēdētāja vietnieks ir kādas Līgumslēdzējas puses pilsonis vai cita iemesla dēļ nevar izpildīt minētās funkcijas, tad nākošais augstākā ranga Starptautiskās Justīcijas tiesas loceklis, kurš nav nevienas Līgumslēdzējas puses pilsonis, tiek uzaicināts veikt nepieciešamo amatpersonu iecelšanu.
- 5. Šķīrējtiesa pieņem tās lēmumu ar balsu vairākumu. Šāds lēmums ir saistošs. Katra Līgumslēdzēja puse sedz sava šķīrējtiesneša izmaksas un izmaksas par tiesisko pārstāvību šķīrējtiesas procedūrās; Priekšsēdētāja pakalpojumu izmaksas un pārējās izmaksas līdzīgās daļās sedz abas Līgumslēdzējas puses. Šķīrējtiesa, tomēr var lemt, ka vienai no Līgumslēdzējām pusēm izmaksas jāsedz lielākā apjomā un šāds spriedums ir saistošs abām Līgumslēdzējām pusēm. Šķīrējtiesa nosaka savu procedūru.

11. pants Citu noteikumu un īpašu saistību piemērošana

- 1. Ja kādu jautājumu vienlaicīgi nosaka šis Līgums un vēl cits starptautisks līgums, kuru ir parakstījušas abas Līgumslēdzējas puses, nekas šajā Līgumā nekavē vai nu Līgumslēdzēju pusi, vai arī kādu tās icguldītāju, kuram pieder ieguldījumi otras Līgumslēdzējas puses teritorijā, izmantot tos noteikumus, kuri ir labvēlīgāki konkrētajā gadījumā.
- 2. Ja režīms, ko viena Līgumslēdzēja puse piemēro otras Līgumslēdzējas puses ieguldītāju ieguldījumiem saskaņā ar tās likumiem un normatīvajiem aktiem vai citiem komerciāla līguma īpašiem noteikumiem, ir labvēlīgāks nekā tas, kurš tiek piemērots saskaņā ar šo Līgumu, tiek piemērots labvēlīgākais.

12. pants Līguma piemērošana

Šo Līgumu piemēro ieguldījumiem, kurus vienas Līgumslēdzējas puses teritorijā saskaņā ar tās likumiem un normatīvajiem aktiem veikuši otras Līgumslēdzējas puses ieguldītāji pirms vai pēc šī Līguma stāšanās spēkā, taču to nepiemēro jebkuram strīdam saistībā ar ieguldījumu, kas radies, vai prasībām, kas tika iesniegtas, pirms šī Līguma stāšanās spēkā.

13.pants Vispārējie izņēmumi

1. Nekas šajā Līgumā netiek tulkots tā, lai ierobežotu Līgumslēdzējas puses veikt darbības, kuras nepieciešamas, lai aizsargātu tās vitālās drošības intereses kara vai bruņota konflikta, vai ārkārtas stāvokļa starptautiskajās attiecībās laikā.

- 2. Pieņemot, ka šāda rīcība netiek veikta neattaisnojami vai nelikumīgi, vai nerada slēptus starptautiskās tirdzniecības vai ieguldījumu ierobežojumus, nekas šajā Līgumā netiek tulkots tā, lai ierobežotu Līgumslēdzējas pusi ieviest un veikt pasākumus, ieskaitot vides aizsardzības pasākumus:
  - (a) nepieciešamus, lai uzturētu sabiedrisko kārtību;
  - (b) nepieciešamus, lai aizsargātu cilvēku, dzīvnieku vai augu dzīvību vai veselību.
- 3. Šī panta noteikumi neattiecas uz šī Līguma 5.pantu, 6.pantu vai 7.panta 1(e) apakšdaļu.

14.pants Atklātība

- 1. Katra Līgumslēdzēja puse nekavējoties publicē vai nodrošina publiski pieejamus savus vispārēji piemērojamos likumus, normatīvos aktus, procesuālo un administratīvo praksi un tiesu nolēmumus, kā arī starptautiskos līgumus, kas var ietekmēt otras Līgumslēdzējas puses ieguldītāju ieguldījumus pirmās Līgumslēdzējas puses teritorijā.
- 2. Nekas šajā Līgumā neuzliek par pienākumu Līgumslēdzējai pusei sniegt vai nodrošināt pieeju jebkādai konfidenciālai informācijai vai ar īpašuma tiesībām saistītai informācijai, ieskaitot informāciju, kas attiecas uz atsevišķiem ieguldītājiem vai ieguldījumiem, kuras atklāšana var kavēt likuma izpildi vai kas ir pretrunā ar likumiem, kas aizsargā konfidencialitāti, vai var kaitēt likumīgām konkrētā ieguldītāja komercinteresēm.

15. pants Konsultācijas

Līgumslēdzējas puses pēc kādas no Līgumslēdzējas puses lūguma, rīko konsultācijas ar mērķi pārskatīt šī Līguma piemērošanu un analizēt jebkurus jautājumus, kas var rasties no šī Līguma. Šādas konsultācijas rīko starp Līgumslēdzēju pušu kompetentām iestādēm caur diplomātiskiem kanāliem saskanotā vietā un laikā.

16.Pants Izmaiņas un grozījumi

Šī Līguma noteikumi var tikt mainīti un grozīti ar Līgumslēdzēju pušu rakstisku abpusēju vienošanos. Jebkuras šī Līguma izmaiņas vai grozījumi stāsies spēkā pēc tam, kad Līgumslēdzējas puses būs rakstiski paziņojušas viena otrai par iekšējo juridisko procedūru izpildīšanu, kas nepieciešamas, šim mērķim. Visas izmaiņas un grozījumi, kas veikti šādā veidā, veido šī Līguma neatņemamu sastāvdaļu.

17. pants Nobeiguma noteikumi

- 1. Līgumslēdzējas puses rakstiski paziņo viena otrai par iekšējo procedūru, kas nepieciešamas, lai Līgums stātos spēkā, izpildi. Līgums stājas spēkā trīsdesmitajā dienā, kas seko datumam, kurā tika saņemts pēdējais paziņojums.
- 2. Šis Līgums paliek spēkā desmit (10) gadus un pēc tam tā darbība pagarinās uz turpmākiem tādiem pašiem termiņiem, ja vien kāda no Līgumslēdzējām pusēm divpadsmit mēnešus pirms tam rakstiski nepaziņo otrai Līgumslēdzējai pusei par nodomu izbeigt šo Līgumu.
- 3. Uz ieguldījumiem, kas veikti pirms šī Līguma izbeigšanās, turpina attiekties šī Līguma 1. līdz 15. panta noteikumi desmit gadus no šī Līguma izbeigšanās datuma.

TO APLIECINOT, attiecīgi pilnvarotie valdību pārstāvji, ir parakstījuši šo Līgumu.

Parakstīts divos eksemplāros **2005 gada 5. odobu**; **Tbilisi**, latviešu, gruzīņu un angļu valodā, un teksti ir vienlīdz autentiski.

Ja pastāv atšķirības interpretācijā, noteicošais ir teksts angļu valodā.

LATVIJAS REPUBLIKAS VALDĪBAS VĀRDĀ

Alleininis 1 2mins

GRUZIJAS VALDĪBAS VĀRDĀ

[TRANSLATION – TRADUCTION]

ACCORD ENTRE LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE DE LET-TONIE ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE DE GÉORGIE RELATIF À LA PROMOTION ET À LA PROTECTION RÉCIPROQUE DES INVESTISSEMENTS

Le Gouvernement de la République de Lettonie et le Gouvernement de la République de Géorgie (ci-après dénommés « les Parties contractantes »),

Reconnaissant la nécessité de protéger les investissements des investisseurs d'une Partie contractante sur le territoire de l'autre Partie contractante sur une base non discriminatoire:

Désireux de renforcer la coopération économique entre eux en ce qui concerne les investissements réalisés par les ressortissants et les sociétés d'une Partie contractante sur le territoire de l'autre Partie contractante;

Reconnaissant qu'un accord sur le traitement qui sera accordé à de tels investissements stimulera le flux des capitaux privés ainsi que le développement économique des Parties contractantes;

Convenant qu'un cadre stable pour l'investissement permettra d'utiliser les ressources économiques avec un maximum d'efficacité et améliorera les niveaux de vie; et

Résolus à conclure un accord relatif à la promotion et à la protection des investissements;

Sont convenus de ce qui suit :

Article premier. Définitions

Aux fins du présent Accord :

- 1. Le terme « investissements » désigne les avoirs de toute nature établis ou acquis par un investisseur d'une Partie contractante sur le territoire de l'autre Partie contractante, conformément aux lois et règlements de cette dernière et comprend notamment mais non exclusivement :
- (a) Les biens meubles et immeubles et tous droits réels qui y sont liés tels que baux, hypothèques, privilèges, gages, usufruits et droits similaires;
- (b) Les actions, parts sociales, obligations et autres formes de participation dans une société:
  - (c) Les créances ou droit à prestations contractuelles ayant une valeur économique;
- (d) Les droits de propriété intellectuelle, tels que droits d'auteur, marques, brevets, plans industriels et procédés techniques, savoir-faire, secrets commerciaux, noms commerciaux et clientèle;
- (e) Les concessions conférées par la loi ou par contrat, y compris les concessions relatives à la prospection, à la culture, à l'extraction ou à l'exploitation de ressources naturelles.

Toute modification de la forme dans laquelle les avoirs sont investis ou réinvestis n'affecte en rien leur nature en tant qu'investissement, à la condition qu'une telle modification ne soit pas contraire aux lois et règlements de la Partie contractante sur le territoire de laquelle l'investissement a été effectué.

- 2. Le terme « investisseur » désigne toute personne physique ou morale qui réalise des investissements sur le territoire de l'autre Partie contractante.
  - (a) En ce qui concerne la République de Lettonie :
    - (i) L'expression « personne physique » désigne les citoyens de la République de Lettonie ainsi que les personnes qui résident en permanence en Lettonie bien que n'étant pas citoyens de Lettonie ou de tout autre État mais qui peuvent obtenir, en vertu des lois et règlements de la République de Lettonie, un passeport de non-citoyen;
    - (ii) L'expression « personne morale » désigne les sociétés, associations et établissements enregistrés ou constitués conformément aux lois et règlements de la République de Lettonie.
  - (b) En ce qui concerne la Géorgie :
    - (i) Toute « personne physique » ressortissante de la Géorgie;
    - (ii) Toute « entité légale » établie ou enregistrée conformément à la législation de la Géorgie.
- 3. Le terme « rendements » désigne les montants réalisés au moyen d'un investissement et, en particulier, les profits, intérêts, plus-values, dividendes, droits d'auteur, droits de licence et autres droits.
  - 4. Le terme « territoire » désigne :
- (a) En ce qui concerne la République de Lettonie : le territoire terrestre, les eaux territoriales et la mer territoriale de la République de Lettonie et l'espace aérien ainsi que les zones maritimes au-delà de la mer territoriale, y compris le fond marin et le sous-sol, sur lesquelles la République de Lettonie exerce des droits souverains ou sa juridiction en vertu de ses lois nationales en vigueur et du droit international, aux fins de l'exploration et de l'exploitation des ressources naturelles de ces zones;
- (b) En ce qui concerne la Géorgie : le territoire reconnu par la communauté internationale à l'intérieur des frontières d'État de la Géorgie, comprenant le territoire terrestre, les eaux territoriales et la mer territoriale et l'espace aérien à l'égard desquels la Géorgie exerce sa souveraineté, ainsi que la zone économique exclusive et le plateau continental adjacent à sa mer territoriale à l'égard desquels la Géorgie peut exercer ses droits souverains conformément au droit international à des fins d'exploration.

Article 2. Promotion et protection des investissements

- 1. Chacune des Parties contractantes encourage sur son territoire les investissements par des investisseurs de l'autre Partie contractante et accueille ces investissements conformément à ses lois et à ses règlements.
- 2. Chacune des Parties contractantes offre sur son territoire un traitement équitable et une protection et une sécurité entières et constantes aux investissements et à leurs rendements des investisseurs de l'autre Partie contractante.

3. Aucune des Parties contractantes ne fera obstacle sur son territoire par des mesures déraisonnables, discriminatoires ou arbitraires, à l'expansion, à la gestion, à l'entretien, à l'utilisation, à la jouissance et à la vente ou à toute autre forme de disposition des investissements effectués par des investisseurs de l'autre Partie contractante.

Article 3. Traitement national et de la nation la plus favorisée

- 1. Chacune des Parties contractantes doit accorder aux investissements des investisseurs de l'autre Partie contractante un traitement non moins favorable que celui qu'elle accorde aux investissements de ses propres investisseurs ou d'investisseurs d'États tiers, la solution la plus favorable étant retenue.
- 2. Chacune des Parties contractantes doit accorder aux investisseurs de l'autre Partie contractante un traitement non moins favorable que celui qu'elle accorde à ses propres investisseurs ou aux investisseurs de tout autre État tiers en matière d'expansion, de gestion, de maintien, d'utilisation, de jouissance et de vente ou autre forme de disposition des investissements, la solution la plus favorable étant retenue.

Article 4. Exonérations

Aucune disposition du présent Accord n'est interprétée comme obligeant l'une des Parties contractantes à étendre aux investisseurs de l'autre Partie contractante et à leurs investissements et rendements le bénéfice présent ou futur de tout traitement, préférence ou privilège découlant :

- (a) De sa participation à une zone de libre-échange, une union douanière, une union monétaire, un marché commun, ou à tout autre accord international donnant lieu à des unions ou des institutions similaires;
- (b) De tout accord ou arrangement international touchant entièrement ou principalement à la fiscalité.

Article 5. Expropriation et indemnisation

- 1. Une Partie contractante ne peut exproprier ou nationaliser directement ou indirectement un investissement d'un investisseur de l'autre Partie contractante ni prendre une quelconque mesure ayant un effet équivalent (ce qui est désigné ci-après par la notion d'expropriation) excepté :
  - (a) Dans un but public;
  - (b) De façon spécifique et non discriminatoire;
  - (c) En respectant le processus de la justice; et
- (d) Moyennant une indemnisation rapide, adéquate et efficace conformément aux paragraphes 2 et 3 du présent article.
  - 2. L'indemnisation doit :
- (a) Être payée sans délai. En cas de retard, toute perte de change découlant de ce retard sera supportée par le pays d'accueil;

- (b) Correspondre à la juste valeur marchande de l'investissement exproprié au moment précédant immédiatement l'expropriation. Cette juste valeur marchande ne reflète pas les changements de valeur s'expliquant par le fait que l'expropriation ait été connue publiquement auparavant;
  - (c) Être entièrement réalisable et librement transmissible;
- (d) Comprendre un intérêt à un taux commercial établi sur la base du marché pour la monnaie de paiement de la date d'expropriation jusqu'à la date du paiement effectif.
- 3. Un investisseur d'une Partie contractante qui affirme être touché par une expropriation par l'autre Partie contractante a droit à l'examen rapide de son cas, y compris l'estimation de son investissement et le paiement de l'indemnisation conformément aux dispositions du présent article, par une autorité judiciaire ou une autre autorité compétente et indépendante de cette dernière Partie contractante.

Article 6. Compensation des pertes

- 1. Un investisseur d'une Partie contractante dont les investissements sur le territoire de l'autre Partie contractante auraient subi des pertes du fait d'une guerre ou autre conflit armé, d'un état d'urgence national, d'une révolution, d'une insurrection, d'une émeute ou de tout autre événement similaire sur le territoire de cette dernière Partie contractante se voit accorder par celle-ci, en ce qui concerne la restitution, l'indemnisation, la réparation ou autre forme de règlement, un traitement non moins favorable que celui qu'elle accorde à ses propres investisseurs ou aux investisseurs de tout État tiers, la solution la plus favorable à l'investisseur étant retenue.
- 2. Un investisseur d'une Partie contractante qui, dans toute situation visée au paragraphe 1, subit des pertes découlant :
- (a) De la réquisition de son investissement ou d'une partie de celui-ci par les forces armées ou les autorités de l'autre Partie contractante, ou
- (b) De la destruction de son investissement ou d'une partie de celui-ci par les forces armées ou les autorités de l'autre Partie contractante sans que la situation ne l'exige, bénéficie en tout cas, de la part de cette dernière Partie contractante, d'une restitution ou indemnisation qui doit, en tous cas, être rapide, adéquate et effective et, en ce qui concerne l'indemnisation, conforme aux paragraphes 2 et 3 de l'article 5.

Article 7. Libre transfert

- 1. Chaque Partie contractante assure, conformément à sa législation et à ses règlements, aux investisseurs de l'autre Partie contractante le transfert de leurs investissements et paiements de transfert liés à des investissements. Ces transferts comprennent notamment, mais non exclusivement :
- (a) Le capital initial et les montants additionnels nécessaires au maintien et à l'accroissement d'un investissement;
  - (b) Les revenus;
  - (c) Le produit de la vente totale ou partielle ou de la liquidation des investissements;
  - (d) Les paiements au titre de contrats, y compris un paiement de prêt;

- (e) L'indemnisation due en vertu des articles 5 et 6 du présent Accord;
- (f) Les paiements découlant du règlement d'un différend;
- (g) Les gains et autres rémunérations du personnel engagé à l'étranger pour les besoins d'un investissement.
- 2. Chaque Partie contractante veille en outre à ce que les transferts visés au paragraphe 1 du présent article soient effectués dans une monnaie librement convertible, au taux de change applicable au sein de la Partie contractante acceptant les investissements et à la date du transfert.
- 3. En l'absence d'un marché des changes, le taux à utiliser est le taux de change le plus récent appliqué aux conversions de devises en droits de tirage spéciaux.
- 4. Nonobstant les paragraphes 1, 2 et 3 du présent article, une Partie contractante peut empêcher un transfert par l'application équitable, non discriminatoire et de bonne foi de sa législation relative à :
  - (a) La faillite, l'insolvabilité ou la protection des droits des créanciers;
- (b) L'émission, le commerce ou le traitement de titres, placements à termes, options ou dérivés:
  - (c) Aux infractions criminelles ou pénales;
- (d) Aux rapports financiers ou comptes rendus de transferts, le cas échéant, pour aider les autorités policières ou les autorités de réglementation financière; ou
- (e) L'assurance de la conformité aux ordonnances ou jugements dans des procédures judiciaires ou administratives.

Article 8. Subrogation

- 1. Si une Partie contractante ou son organisme désigné effectue un paiement à ses propres investisseurs au titre d'une garantie qu'elle a accordée à l'égard d'un investissement dans le territoire de l'autre Partie contractante, cette dernière Partie contractante reconnaît :
- (a) La cession, de par la loi ou à la suite d'une transaction légale dans ce pays, de tout droit ou créance par l'investisseur à la première Partie contractante ou à son organisme désigné; de même
- (b) Que la première Partie contractante ou son organisme désigné est habilité en vertu de la subrogation à exercer les droits et à faire valoir les créances de cet investisseur et assume les obligations découlant de l'investissement.
- 2. Les droits ou créances subrogés n'excèdent pas les droits ou créances originaux de l'investisseur.

Article 9. Différends entre un investisseur et une Partie contractante

1. Tout différend juridique entre un investisseur d'une Partie contractante et l'autre Partie contractante concernant un investissement dans le territoire de l'autre Partie contractante est, dans la mesure du possible, réglé à l'amiable, par le biais de négociations entre les parties au différend.

- 2. Si le différend n'est pas réglé dans les trois (3) mois qui suivent la date à laquelle il a été soulevé par écrit, il peut, au gré de l'investisseur, être soumis :
- (a) Aux juridictions compétentes de la Partie contractante dans le territoire de laquelle l'investissement a été effectué; ou
- (b) À un tribunal arbitral spécial qui, à moins que les parties au différend n'en conviennent autrement, est établi conformément aux Règles de conciliation de la Commission des Nations Unies pour le droit commercial international (CNUDCI); ou
- (c) Au Centre international pour le règlement des différends relatifs aux investissements (CIRDI) établi en application de la Convention pour le règlement des différends relatifs aux investissements entre États et ressortissants d'autres États, ouverte à la signature à Washington le 18 mars 1965 (ci-après dénommé le « Centre »), pour autant que la Partie contractante en litige et la Partie contractante de l'investisseur soient Parties de la Convention du CIRDI; ou
- (d) À l'arbitrage accordé en vertu du Mécanisme supplémentaire du Centre, si une seule des Parties contractantes est signataire de la Convention du CIRDI.
- 3. L'investisseur qui a soumis un différend à une juridiction nationale peut néanmoins saisir une seule des instances arbitrales dont il est question aux paragraphes 2 (b) à (d) du présent article si l'investisseur dessaisit la juridiction nationale avant qu'elle n'ait statué
- 4. Aucune des Parties contractantes, partie à un différend, ne peut soulever d'objection, à aucun stade de la procédure d'arbitrage ou de l'exécution d'une sentence arbitrale, du fait que l'investisseur, partie adverse au différend, a reçu une indemnité couvrant tout ou partie de ses pertes en vertu d'une assurance.
- 5. Le tribunal arbitral établi conformément au présent article forgera sa décision sur la base des lois et règlements nationaux de la Partie contractante, partie au différend, des dispositions du présent Accord, ainsi que des règles applicables du droit international.
- 6. La sentence arbitrale est sans appel et a force obligatoire pour les deux parties au différend. Les deux Parties contractantes s'engagent à appliquer la sentence.

Article 10. Règlement des différends entre les Parties contractantes

- 1. Les différends entre les Parties contractantes concernant l'interprétation et l'application du présent Accord sont réglés autant que possible à l'amiable par la voie diplomatique.
- 2. Si le différend ne peut être ainsi réglé dans un délai de trois (3) mois, il est porté, à la demande de l'une ou l'autre des Parties contractantes, devant un tribunal arbitral, conformément aux dispositions du présent article.
- 3. Ce tribunal arbitral est constitué comme suit dans chaque cas d'espèce : dans les deux (2) mois qui suivent la réception de la demande d'arbitrage, chaque Partie contractante désigne un membre du tribunal. Ces deux membres choisissent alors un ressortissant d'un État tiers qui, après approbation des deux Parties contractantes, est nommé Président du tribunal (ci-après dénommé le « Président »). Le Président est nommé dans un délai de deux (2) mois à compter de la date de désignation des deux autres membres.
- 4. Si les nominations nécessaires ne sont pas faites dans les délais prévus au paragraphe 3 du présent article, une requête peut être adressée au Président de la Cour inter-

nationale de Justice de procéder aux nominations nécessaires. Si celui-ci est un ressortissant de l'une ou l'autre des Parties contractantes ou s'il est empêché pour toute autre raison, la charge de procéder aux nominations nécessaires incombe au Vice-Président de la Cour. Si le Vice-Président est également un ressortissant de l'une ou l'autre des Parties contractantes ou est empêché pour toute autre raison, la charge de procéder aux nominations nécessaires incombe au membre de la Cour qui suit immédiatement dans l'ordre hiérarchique et n'est ressortissant d'aucune des Parties contractantes.

5. Le tribunal arbitral statue à la majorité des voix. Cette décision a force obligatoire. Chaque Partie contractante assume les frais de son propre arbitre et de sa représentation lors de la procédure arbitrale; les frais du Président et les frais restants sont assumés à parts égales par les deux Parties contractantes. Le tribunal arbitral peut toutefois décider qu'une des deux Parties contractantes doit assumer une part plus importante des frais et cette sentence a force obligatoire pour les deux Parties contractantes. Le tribunal arbitral fixe sa propre procédure.

Article 11. Application d'autres règles et engagements spéciaux

- 1. Si une question est régie simultanément par le présent Accord et par un autre accord international auquel les deux Parties contractantes sont Parties, aucune disposition du présent Accord ne peut empêcher ni la Partie contractante ni un de ses investisseurs qui détient des investissements sur le territoire de l'autre Partie contractante de bénéficier des règles les plus favorables dans son cas.
- 2. Si le traitement devant être accordé par une Partie contractante aux investissements ou investisseurs de l'autre Partie contractante conformément à ses lois et règlements ou à d'autres dispositions contractuelles spécifiques est plus favorable que celui accordé par le présent Accord, le traitement le plus favorable est accordé.

Article 12. Applicabilité du présent Accord

Le présent Accord s'applique aux investissements effectués sur le territoire de l'une des Parties contractantes conformément à ses lois et règlements par des investisseurs de l'autre Partie contractante avant ou après l'entrée en vigueur du présent Accord, mais ne s'applique pas à un quelconque différend concernant un investissement qui s'est élevé, ni à une quelconque réclamation qui a été réglée avant son entrée en vigueur.

Article 13. Exceptions générales

- 1. Aucune disposition du présent Accord n'est interprétée comme empêchant une Partie contractante de prendre toute mesure nécessaire pour la protection de ses intérêts vitaux en matière de sécurité en temps de guerre ou de conflit armé, ou de toute autre situation d'urgence dans les relations internationales.
- 2. À condition que ces mesures ne soient pas appliquées de manière constituant un moyen de discrimination arbitraire ou injustifiable par une Partie contractante, ou une forme déguisée de restriction au commerce international ou à l'investissement, aucune disposition du présent Accord n'est interprétée comme empêchant les Parties de prendre ou de conserver toute mesure, notamment d'ordre environnemental :

- (a) Nécessaire au maintien de l'ordre public;
- (b) Nécessaire pour protéger la vie ou la santé d'êtres humains, d'animaux ou de plantes.
- 3. Les dispositions du présent article ne s'appliquent pas à l'article 5, à l'article 6 ni au paragraphe 1(e) de l'article 7 du présent Accord.

Article 14. Transparence

- 1. Chaque Partie contractante publie ou met à la disposition du public sans délai, ses lois, règlements, procédures, décisions administratives et judiciaires d'application générale ainsi que les accords internationaux qui peuvent avoir une incidence sur les investissements des investisseurs de l'autre Partie contractante dans le territoire de la première.
- 2. Aucune disposition du présent Accord n'oblige une Partie contractante à fournir toute information confidentielle ou exclusive, ou à y donner accès, y compris dans le cas d'informations concernant des investisseurs ou des investissements particuliers dont la divulgation ferait obstacle à l'application de la loi, serait contraire à ses lois protégeant la confidentialité ou porterait préjudice aux intérêts commerciaux légitimes d'investisseurs spécifiques.

Article 15. Consultations

Les Parties contractantes tiennent, à la demande de l'une d'elles, des consultations aux fins d'examiner l'application du présent Accord et d'étudier toutes questions en découlant, notamment son éventuelle modification. Ces consultations se tiennent entre les autorités compétentes des Parties contractantes en un lieu et à une date convenus par les voies diplomatiques.

Article 16. Modifications et amendements

Les dispositions du présent Accord peuvent être modifiées et amendées par consentement mutuel écrit des Parties contractantes. Tout amendement et modification du présent Accord entrera en vigueur après que chaque Partie contractante a notifié à l'autre par écrit l'accomplissement des procédures juridiques internes nécessaires à cette fin. Tout amendement et modification reçu par cette voie fait partie intégrante du présent Accord.

Article 17. Dispositions finales

- 1. Chacune des Parties contractantes notifie à l'autre par écrit l'accomplissement des procédures internes requises pour l'entrée en vigueur du présent Accord. L'Accord entre en vigueur le trentième jour qui suit la date de la réception de la dernière notification.
- 2. Le présent Accord est conclu pour une période initiale de dix (10) ans et il restera ensuite en vigueur dans les mêmes conditions jusqu'à ce qu'une des Parties contractantes notifie à l'autre par écrit, moyennant préavis de douze (12) mois, son intention de le dénoncer

3. S'agissant des investissements effectués avant la dénonciation du présent Accord, les dispositions des articles premier à 15 resteront en vigueur pour une période de dix (10) ans à compter de la date de dénonciation.

En foi de quoi, les soussignés, à ce dûment autorisés par leurs gouvernements respectifs, ont signé le présent Accord.

Fait en deux exemplaires à Tbilisi le 5 octobre 2005 en langues lettonne, géorgienne et anglaise, tous les textes faisant également foi. En cas de divergence d'interprétation, le texte anglais prévaudra.

Pour le Gouvernement de la République de Lettonie :

ARTURS KRIŠJĀNIS KARIŅŠ

Ministre de l'économie

Pour le Gouvernement de Géorgie : IRAKLIJS ČOGOVADZE Ministre du développement économique

كيفية الحصول على منشورات الأمم المتحدة

عكس الحصول على منسبورات الأمم المتحدة من المكتبات ودور التوزيع في جميع أنحياء العالسم. استعلب عنها من المكتبه التي تتعامل معها أو اكتب إلى : الأمم المتحدد ، فسيم البيبع في نيوبيورك أو في جنبيف .

如何购取联合国出版物

联合国出版物在全世界各地的书店和经售处均有发售。请向书店询问或写信到纽约或日内瓦的 联合国销售组。

HOW TO OBTAIN UNITED NATIONS PUBLICATIONS

United Nations publications may be obtained from bookstores and distributors throughout the world. Consult your bookstore or write to: United Nations, Sales Section, New York or Geneva.

COMMENT SE PROCURER LES PUBLICATIONS DES NATIONS UNIES

Les publications des Nations Unies sont en vente dans les librairies et les agences dépositaires du monde entier. Informez-vous auprès de votre libraire ou adressez-vous à : Nations Unies, Section des ventes, New York ou Genève.

КАК ПОЛУЧИТЬ ИЗДАНИЯ ОРГАНИЗАЦИИ ОБЪЕДИНЕННЫХ НАЦИЙ

Издания Организации Объединенных Наций можно купить в книжных магазинах и агентствах во всех районах мира. Наводите справки об изданиях в вашем книжном магазине или пишите по адресу: Организация Объединенных Наций, Секция по продаже изданий, Нью-Йорк или Женева.

COMO CONSEGUIR PUBLICACIONES DE LAS NACIONES UNIDAS

Las publicaciones de las Naciones Unidas están en venta en librerías y casas distribuidoras en todas partes del mundo. Consulte a su librero o diríjase a: Naciones Unidas, Sección de Ventas, Nueva York o Ginebra.

Printed at the United Nations, New York

10-21295—August 2010—325

ISSN 0379-8267

Sales No. TS2460

